

SZENTENDRE VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYE

2010.

TARTALOM

TARTALOM:

Oldalszám:

	Az óvoda adatai	3
I.	Bevezető.	4
	A „Hétforrás ” program nevelési gyakorlatai	8
II.	Gyermekekép. Óvodakép. Multikulturális nevelés	13
	Óvodánk alapvető célja. Alapelveink.	6
III.	Az óvodai nevelés feladatai	16
	Az egészséges életmód alakítása	16
	Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása	18
	Anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása	20
IV.	Az óvodai élet megszervezésének elvei	23
	Személyi feltételek	23
	Tárgyi feltételek	23
	Az óvodai élet megszervezése	24
	Az óvoda kapcsolatai	25
V.	Az óvodai élet, tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	32
	Játék	32
	Vers, mese	34
	Ének, zene, énekes játék	35
	Rajzolás, mintázás, kézimunka	36
	Mozgás	37
	Külső világ tevékeny megismerése	39
	Munka jellegű tevékenységek	41
	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	42
VI.	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	43
VII.	Gyermekvédelem	45
VIII.	Sajátos tevékenységek, egyéni arculatok, szolgáltatások	47
	Hold utcai Tagóvoda	48
	Szivárvány Tagóvoda	51
	Püspökmajor ltp-i Tagóvoda	53
	Vasvári Pál úti Tagóvoda	54
	Bimbó utcai Tagóvoda	55
	Hétszínvirág Tagóvoda	56
	Izbégi Tagóvoda	58
IX.	Az óvoda eszköznorma	60
X.	Érvényességi rendelkezés	65
XI.	Legitimációs záradék	65

AZ ÓVODA ADATAI

SZENTENDRE VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYE

Cím: 2000 Szentendre, Pannónia u. 3.

Tel.: 06-26/500 – 473, 400-649

e-mail: varosiovoda@dunakanyar.net

honlap: www.szentendreovi.hu

- **AZ ÓVODA FENNTARTÓJA:**

Szentendre Város Polgármesteri Hivatala

Cím: 2000 Szentendre, Városház tér 1-3.

- **TAGINTÉZMÉNYEK NEVE:**

Hold utcai Tagóvoda

Szivárvány Tagóvoda

Püspökmajor ltp-i Tagóvoda

Vasvári úti Tagóvoda

Bimbó utcai Tagóvoda

Hétszínvirág Tagóvoda
Óvoda Központ

Izbégi Tagóvoda

- **CÍME:**

2000 Szentendre, Hold u. 10.

Tel: 311-510, 400-640

e-mail: holdovi@dunakanyar.net

2000 Szentendre, Kálvária út 22.

Tel: 310-710, 400-643

e-mail: szivarvanyovi@dunakanyar.net

2000 Szentendre, Hamvas Béla u. 1.

Tel: 310-776,

e-mail: puspokmajoriovi@freemail.hu

2000 Szentendre, Vasvári Pál út 39.

Tel: 311-926, 400-645

e-mail: vasvariovi@freemail.hu

2000 Szentendre, Bimbó utca 8 - 10.

Tel: 310-885, 400-646

e-mail: szentendreibimbo@gmail.com

2000 Szentendre, Pannónia u. 40.

2000 Szentendre, Pannónia u.3.

Tel: 500-473, 312-421

e-mail: hetszinviragovi@dunakanyar.net

2000 Szentendre, Szentlászlói út 92.

Tel: 312-061, 400-648

e-mail: izbegiovi@dunakanyar.net

-

ALAPÍTÓ OKIRAT SZÁMA: 97/2000. (VI.20.) Kt. határozata

Módosítás: 280/ 2009 (VII.16.) Kt. határozata

Az óvoda alaptevékenysége: A közoktatásról szóló 1993.évi LXXIX. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermekek három éves korától a tankötelezettség kezdetéig óvodai nevelés.

Integráltan nevelkedő - enyhe fokban értelmi fogyatékos, nagyothalló, mozgássérült, beszéd fogyatékos sajátos nevelési igényű, valamint tanulási, beilleszkedési, viselkedési zavarral küzdő gyermekek különleges ellátása. Logopédiai ellátás, fejlesztőpedagógiai feladatok

I. BEVEZETŐ

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok, valamint a gyermeket megillető jogok biztosítása érdekében a Magyar Köztársaság által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- a) az óvodai nevelésnek **a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására**, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia; az egyenlő hozzáférés biztosításával.*
- b) a gyermeket - mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és **különleges védelem** illeti meg;*
- c) a gyermek nevelése elsősorban **a család joga és kötelessége**, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.*

Szentendre Város Képviselőtestülete 2000. június 21-én új intézményt hozott létre, amely jelenleg hét tagóvodából áll.

Szentendre Város Óvodai Intézménye, helyi nevelési programjának a „Hétforrás” nevet adta, mely a tagóvodák egyéni arculatát jelképezi. 2010. szeptember 1-én hatályba lép az Országos Óvodai Nevelési Program módosítása.

Városunk az ország egyik legszebb részén a Dunakanyarban, a Pilis és a Visegrádi hegység csodálatos, természeti kincsekben gazdag, védett területén húzódik. Jelentős a város történelmi, műemlékekben gazdag múltja és kulturális értéke. Miután ilyen természeti és környezeti adottságok között élünk, kötelességünknek érezzük, hogy a környezeti nevelés meghatározója legyen a helyi programunknak.

Mi óvodapedagógusok igen kedvező helyzetben vagyunk. Az óvodai nevelésben alapvető szerepet játszik a megfelelő környezetkultúra. Hirdetjük a gyermekközpontú, szeretetteljes, családias óvodai légkört, amelyben a gyermekeket egyéni képességeik szerint neveljük, fejlesztjük. Hangsúlyozzuk a gyermekek testi-lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését és a szocializáció minél teljesebb kibontakoztatását a családi neveléssel együtt. Programunk olyan életfeladat teljesítésére orientál, amelyben a gyermekek megtanulnak eligazodni a környezetükben, megtanulnak beszélni, tevékenykedni, együttműködni, magatartásformákat elsajátítani. Mindezt jól szervezett tevékenységgel, nevelői segítséggel, a mindennapi élet feltételeivel és eszközeivel biztosítjuk.

Programunk a gyermekek alapvető tevékenységére, a játékra, mozgásra, a környezet tevékeny megismerésére, a kommunikációra, a mesére, a népi kultúra átadására, ápolására épül. Nyitottak vagyunk a partneri elvárások iránt, de szolgáltatásainkat a szakmaiság, és a gyermekek mindenek felett álló érdekét szolgáló szempontok határozzák meg.

Tagóvodáinkban - az elnyert TÁMOP 3.1.4. -08/1-2009-0018 pályázat alapján - 2010. szeptemberétől, pedagógiai innovációként a kompetencia alapú nevelési programcsomag bevezetésére kerül sor.

Küldetésnyilatkozat

A Kompetencia Alapú Program alkalmazásával a képességfejlesztést helyezzük a nevelés középpontjába: alkalmazni képes tudás, képességek, készségek megszerzését, mely megalapozza az egész életen át tartó tanulást. Ezzel kívánjuk segíteni az önállóság, belső kontroll, nyitottság, rugalmasság, kreativitás, tolerancia, együttműködés készség, kritikus gondolkodás, probléma megoldás személyiségjegyek kialakulását.

Az érzelmi és erkölcsi nevelésnek komoly hangsúlyt kap a nevelési gyakorlatunkban, mert ez alapozza meg a személyiség szocializációját.

A megalapozott szokásrend kialakításával – amely értékrendhez vezet – olyan biztonságot kívánunk nyújtani a gyerekeknek, amely támpontot ad a mindennapokban, s amely értelmes célokkal tölti meg azokat.

Valljuk, hogy a játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, ugyanakkor a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

Nevelési célunk

Az óvodában komplex nevelés folyik. A nevelési területek elméletileg differenciáltak, elkülönültek, a gyakorlatban azonban a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak.

Nevelési cél a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.

Céljaink, hogy az óvodáskorú gyermek, jellemző vonásai a holnap óvodájában jobban érvényre juthassanak. Kapjon új tartalmat és egységes értelmezést az óvoda funkciója.

A módszerek, az eszközök, a szervezeti formák, az ellenőrzés, az értékelés, a mérés a gyermek személyiségének folyamatos fejlődését, fejlesztését segítse elő – ne váljon öncélúvá.

Az óvodapedagógus feladata

Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segítse hozzá a gyermekeket.

Teremtse meg annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére. Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg. Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.

A program csomag alkalmazása során adjon lehetőséget az óvoda–iskola átmenet, az inkluzív pedagógia, a játék, az érzelem és az erkölcs új tartalmú megközelítésére.

A programcsomag használatával az iskolára való felkészítés, az iskolaérettség újraértelmezését valósítsa meg. Az óvodapedagógus törekedjen az óvoda óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő funkciójának új tartalommal való megtöltésére.

A pedagógustól olyan beállítódás várható el, amely a prevenció hatékonyságát hirdeti a korrekcióval szemben;

Saját kompetenciáit fejlessze úgy, hogy képes legyen a gyerekek differenciálási szintek (I–II–III.), képességfajták (értelmi, szociális, testi, kommunikációs: verbális, nonverbális) szerinti fejlesztésére.

Tanulás

A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg, és cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. Ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja.

Az óvodai tanulás célja nem csak, és nem elsősorban az információk bővítése, hanem a képességek fejlesztése. Ez viszont egyénre szabottan, differenciáltan, az egyes gyerekekhez igazított módszerekkel, eszközökkel, az egyes gyerekekhez mért tempóban lesz csak hatékony (és nem mellékesen örömteli). Ehhez kapcsolódik az azonnali és egyénhez mért visszacsatolás szükségessége (annak változatos módjai), ami nem egyenlő a minősítő értékeléssel.

A tanulási folyamatnak szociális, mozgáson alapuló és értelmi képességeket mozgató összetevői vannak.

Az óvodai tanulás „módszertana” tehát nem akkor korszerű, ha a jelenlegi iskolai modellhez kötődik, hanem, ha eléri célját: tanulásban (is) kompetens gyereket nevel, amely képessé teszi őt az élethosszig tartó tanulásra.

- épít a gyermeki kíváncsiságra,
- „felhasználja” az aktivitását,
- értékeli, előtérbe helyezi a kreatív megoldásokat,
- a játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit teremti meg,
- egyénhez mérten értékeli,
- örömteliséget biztosít,
- felhasználja a meglévő ismereteket,
- egyformán tartja jelentősnek a különböző képességeket, készségeket és a meglévő tudást,
- folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást.

Erkölcsei nevelés

Ebben az életkorban elegendőnek, ha az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, segítségadásban nyilvánul meg, illetve még néhány együttélési szabály betartásában.

Pl. köszönés, játékeszközök helyrerakása stb. A normák kialakulása és alkalmazása nem korlátozódik csak a játékra vagy csak a tanulásra, vagy csak a munka jellegű tevékenységre, hanem a mindennapok része, áthatja magát a gyermeki életet

Az óvodai nevelés óvó-védő, szociális, nevelő és személyiségfejlesztő hatása

Támogatjuk az önállóságra való törekvéseket. Ez a tevékenységformák bármelyikére igaz. Elengedhetetlen a segítő, támogató jelenlétünk. Az óvó-védő funkcióban szem előtt tartjuk, hogy a játékra szánjuk a legtöbb időt.

Mi egészséges, kiegyensúlyozott, boldog gyerekkort kívánunk biztosítani a ránk bízottaknak. Védjük gyermekeink testét, lelkét, értelmét a felesleges megterhelésektől.

A szociális funkció gyakorlása közben abból indulunk ki, hogy a kialakított képességek, készségek is csak akkor tudnak felszínre kerülni, ha gyerekeink társas kapcsolataikban is fejlettek, és különböző szerepeikben is megtalálják a helyüket. Véleményüket, érdeküket megpróbálják képviselni. A konfliktusaikat segítséggel, vagy anélkül próbálják megoldani. E

funkció gyakorlása közben egészséges, érett, kifinomult felnőtt óvodai példákat kell nyújtanunk!

A nevelő és személyiségfejlesztő funkció érvényesítése során fel kívánjuk oldani a nevelés tartalma és a gyerekek tapasztalatai között meghúzódó ellentmondásokat. Tiszteletben tartjuk, hogy az adottságok minősége határt szab a fejlesztésnek. Ahhoz, hogy az adottságok képességekké alakuljanak, meghatározott feltételekre van szükség. A szülői környezetet megpróbáljuk megnyerni a közös nevelésnek, fejlesztésnek.

Elvárt eredmény

A kompetencia alapú programcsomag alkalmazásával reményeink szerint a gyerekek számára önfeledt, boldog gyermekkort biztosítunk, amelyben kedvük, igényeik, elképzeléseik, vágyaik szerint játszhatnak, kedvük, igényeik szerint mozoghatnak térben és időben, zenében és festésben, átélhetik a mesék, versek szárnyaló világát, átérezhetik a hagyományok üzenetét, bábozhatnak, dramatizálhatnak. Nap, mint nap változatos, színes élményeket szerezhetnek önmagukról, barátaikról, a segítő, befogadó, elfogadó felnőttek jelenlétéről, a közösségről, az őket körülvevő világról, a környezetről, a természet csodáiról, a számok, a mennyiségek birodalmáról, játszva tanulhatnak egymástól és a felnőttektől.

A kérdéseiket bátran, nyíltan megfogalmazhatják, a megoldandó helyzeteknek számos megoldása lehetséges, és ezt tudva döntenek.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben érvényesülhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széles körű módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekében tartalmaz.

Az óvoda nevelőtestülete elkészíti saját nevelési programját: vagy átvész, vagy adaptál egy kész programot, vagy saját programot készít, amelynek meg kell felelnie, az alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai nevelési programok, egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesülnek azok az általános igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek érdekeinek figyelembevételével megfogalmaz.

A „HÉTFORRÁS” PROGRAM NEVELÉSI GYAKORLATAI

Egyéni arculatok

HOLD UTCAI TAGÓVODA: A tevékenységközpontú óvodai nevelés célja a teljes gyermeki személyiség fejlesztése, az életre való felkészítése a tevékenységek által, a tevékenységeken keresztül. A pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítjuk. A gyermek személyisége és tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődik. A nevelés

tartalma, a nevelési folyamat 4-es feladatrendszerén keresztül valósul meg.

Ezek: játék, tanulási tevékenység,
társas-közösségi tevékenység,
munkatevékenység,
szabadidős tevékenység.

Komplex módon, egymást kiegészítve jelennek meg,
központba állítva a környezeti nevelést.

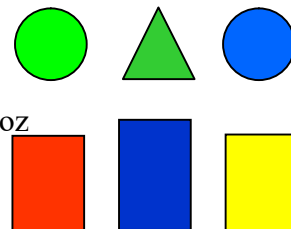

SZIVÁRVÁNY TAGÓVODA: A szivárvány színei, a békességet, a vidámságot, a harmóniát juttatják eszünkbe, s úgy érezzük ilyen „híd” köti össze a családot az óvodánkkal. Ezt a sokszínűséget szeretnénk megvalósítani pedagógiánkban, szimbolizálva munkánkba vetett hitünket is. Programunk kiemelt feladata a környezeti nevelés és a néphagyományok ápolása. Ugyanis a gyermekkorban szerzett ilyen irányú tapasztalatok mély nyomot hagynak a gyermekben. Személyiségének gyökerei ebbe a talajba kapaszkodva segíti őt sikeres, környezetét, nemzetét szerető emberré válni.

PÜSPÖKMAJOR LAKÓTELEPI TAGÓVODA: A gyermekek játék és egyéb tevékenység során ismerjék meg népünk kultúráját, váljanak fogékonnyá annak befogadására, erősödjön bennük a szülőföldhöz való kötődés. Az alapfeladatok mozgató erejét a hagyományörzés érzelmi többlete, az örömteli tevékenykedés adják. Népi kultúránk értékeinek folyamatos megélése a mindennapok tevékenységeiben és a jeles napok szokásrendszerében történik. A mindennapok népszokásörző tevékenységeiben a földhöz, a természethez, a természetes anyagokhoz való kötődést erősítjük

VASVÁRI ÚTI TAGÓVODA: Nevelőmunkánkban az életkori sajátosságokhoz igazodva, a mozgás, a környezet megismerésére nevelés, és a differenciált személyiségfejlesztés gondozása, ápolása kap kiemelt szerepet. Az egyéni képességekre, adottságokra alapozott differenciált fejlesztésben a tervszerűség, és a spontaneitás összhangját valósítjuk meg, és a megfelelő műveltség tartalmat juttatjuk el a gyermekekhez. Mivel ebben az életkorban a játék a legfőbb tevékenysége a gyermekeknek, ezért nevelőmunkánk minden területén és tevékenységformájában a játékos megközelítése az ismereteknek kap hangsúlyozott szerepet.

BIMBÓ UTCAI TAGÓVODA: Az óvodáskor sajátosságához igazodva játékon keresztül fejlesztést végzünk a néphagyomány ápolásával, amely magába foglalja az összes nevelési területet. Hiszünk abban, hogy kötődésük akkor mélyül igazán hazánkhoz, népünkhöz, ha múltját is ismerik. Óvodásainkhoz legközelebb a természet áll, épp ezért népszokásainkat is a természet változásaihoz, a gazdasági munkához és az ünnepekhez kötjük.

HÉTSZÍN VIRÁG TAGÓVODA: Óvodánkban a tanulási tevékenység epochákban történik / külső világ tevékeny megismerése, munka, illetve epocha, és matematikatanulás epocha /. Az epochális tanulás lehetővé teszi, hogy a gyermekek érdeklődése tartósan egy helyre koncentrálódjon. A gyermekek öntevékenyen vesznek részt a tanulásban. A folyamatosan egymásra épülő, fokozatosan gazdagodó, bővülő tapasztalatszerzés eredményeként lépésről-lépésre fedezik fel az összefüggéseket. Az epochákhoz komplexen kapcsolódnak a nevelési területek.

IZBÉGI TAGÓVODA: Helyzetünket kihasználva – szép környezet / közeli rét, erdő, patak, / falusias jelleg / állattenyésztés, kertgondozás / - a környezeti és testi nevelés került tevékenységeink középpontjába. Fontos számunkra közvetlen és tágabb környezet megismertetése, megszerettetése és védelme, valamint olyan mozgásos programok szervezése, amelyek fejlesztik gyermekeink erejét, ügyességét, gyorsaságát és állóképességét.

2. Az óvodai nevelési program elkészítésekor az Óvodai nevelés országos alapprogramja mellett figyelembe kell venni

a.) a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzeti, etnikai kisebbségi nevelést végez.

b.) a Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda testi, érzékszervi, értelmi, beszéd, vagy más fogyatékos gyermek nevelését végzi.

KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

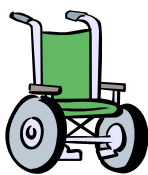
Különleges gondozásra jogosultak köre:

- Egy része a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők közé, míg
- Másik része a sajátos nevelési igényű gyermekek közé tartozik.

A közoktatásról szóló törvény 30. §. (7) bekezdése szerint, ha a gyermek

- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, (dyslexia, dysgrafia, dyscalculia gyanúja áll fent, vagy kóros aktivitászavar) illetve
- A megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd **fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.**

Sajátos nevelési igényű gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók, vagy viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.
- A megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Az integrált nevelés:

Óvodánkban, nyugodt, derűs légkörben megteremtjük, türelemmel, figyelmességgel a másság elfogadást, az egymás iránti toleranciát, melyben a gyermekek számára természetessé válik a különbözőség elfogadása.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A feltételek megteremtésére irányuló kérdések

- A csoport létszáma és az új gyerek befogadásának aránya megfelelő-e?
- Megvannak-e a gyermek befogadásának személyi feltételei?
- Megvannak-e a gyermek befogadásának tárgyi feltételei?

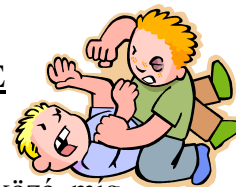
Felkészülés, megvalósítás

– Felkészülés a gyermek sajátos nevelési igényéből:

- a szakirodalomból
- a szülőkkel beszélgetés
- orvossal, gyógypedagógussal beszélgetés

– Felkészülés a környezet tárgyi feltételeinek megteremtésével:

- akadálymentesítés
- speciális szerek beszerzése
- speciális játékszerek beszerzése

– **Felkészítés:**

- az óvodapedagógus felkészítése
- a szülők felkészítése
- a gyerekcsoport felkészítése
- a dajka felkészítése

– **Programok, tervek kidolgozása:**

- a szakember fejlesztő terveinek kidolgozása
- a pedagógus terveinek kidolgozása

– **Folyamatos nyomon követés:**

- kognitív képességek, tanulás
- szocializáció, játék
- kommunikáció (verbális, nonverbális)
- motoros képességek (nagy- és finommozgás)
- önkiszolgálás

– **Folyamatos együttműködés:**

- szülőkkel
- szakemberekkel

CÉLUNK:

- A másságot elfogadó környezet megteremtése
- Olyan szakvélemények beszerzése, melyek segítségével megismerhetjük a sérülés mértékét, és ezek alapján tervezhetjük a specifikus fejlesztéseket.
- Az akadályozott fejlődésű, illetve fogyatékos gyermek alkalmazkodóképességének, önállóságának, együttműködésének fejlesztése
- A sérült funkciók működésének differenciált fejlesztése, a kompenzációs lehetőségek bővítése
- A szükséges szakemberek, módszerek, eszközök, terápiás eljárások meglétének biztosítása, alkalmazása.

A szakemberek a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-sérült és más fogyatékos kisgyermek folyamatos fejlesztését végzik integráltan, egyéni és csoportos keretek között. Az általános fejlesztést az óvodapedagógusok, a sérülés-specifikus fejlesztést a megfelelő gyógypedagógiai szakemberek végzik, valamint az intézmény logopédusa, fejlesztő pedagógusa.

Célunk, hogy a még kialakulatlan, sérült, illetve lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb felismerésével, majd fejlesztésével a gyermekek életminőségét javítsuk, segítsük minél teljesebb beilleszkedésüket a társadalomba.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

Óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Feladatunk, hogy a nevelés során

- Mozgásuk váljon összerendezetté
- Sajátítsák el a megfelelő egészségügyi szokásokat
- Ismerjék fel az alapvető testi szükségleteiket, és lehetőség szerint végezzék önállóan.
- Reális célok és feladatok kitűzése a környezeti feltételek és saját lehetőségeink számbavételével.
- A tanulási képességeket befolyásoló pszichikus funkciók fejlesztése
- A fogyatékoságból eredő speciális fejlesztőtevékenység megszervezése.

Az Alapító Okirat értelmében az óvoda a beszéd fogyatékos, az enyhe mozgássérült, az enyhe hallássérült és az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek ellátását tudja biztosítani. Ellátjuk a Szentendrén élő, különböző problémákkal küzdő gyermekek speciális fejlesztését, akiknek erre a szakemberek véleménye szerint szükségük van. A fejlesztések egyénre szabottak – fejlesztési terv alapján történnek, ugyanakkor minden egyéb tevékenység továbbra is az óvodai tevékenységek keretén belül biztosítottak.

Fontos a szakmai kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval és a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal.

A gyermek számára olyan tagóvoda választása, ahol a gyermek és szülők számára az ellátáshoz szükséges feltételek a leginkább biztosítottak.

SIKERKRITÉRIUM:

- Kudarctól mentes óvodai élet.
- A gyermekek érdekében a családdal való jó együttműködés.
- A lehető legeredményesebb javulás.

Óvodánkban a fejlesztések a következő területekre terjednek ki:

- Beszédmegértés, beszéd fejlesztése
- Megkésett, illetve akadályozott beszédfejlődés terápiája
- Figyelem, emlékezetfejlesztés
- Lateralitás, testséma, téri tájékozódás fejlesztése,
- Dyslexia, dyscalculia prevenció
- Szenzoros integrációs terápia Ayres terápiával
- Nagymozgások fejlesztése,
- Finom-motorika fejlesztése

II.

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, MULTIKULTURÁLIS NEVELÉS

GYERMEKKÉP

1.) Az alapprogram a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

2.) Az Óvodai nevelés országos alapprogramja a gyermekkép megrajzolásában az eltérő pedagógiai és pszichológiai irányzatok közös vonásait veszi alapul. Ezek szerint: **a gyermek fejlődő személyiség**, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, **életkoronként** (életkori szakaszonként) és **egyénenként változó** testi és lelki szükségletei vannak.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

Szeretnénk, hogy gyermekeink minden nap szívesen jöjjenek óvodába. Legyenek boldogok, tudjanak egyedül és a társakkal játszani. Személyiségük legyen kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő, betartó, és kreatív. Kötődjenek városunkhoz, testileg, szellemileg önmagukhoz képest fejlődjenek.

Szakmailag önálló, a partnerek igényét és elégedettségét figyelembe vevő nevelési intézmény, amely jól felkészült óvodapedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítőkkal biztonságos, örömteli, sokszínű óvodai életet nyújt.

A családias, szeretetteljes légkörben óvó-védő és szociális feladatokat lát el.

A különböző szociális háttérrel rendelkező 3-8 éves korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, gyermeki személyiségük fejlesztését elősegítsük, kiegészítve a családi nevelést.

ÓVODAKÉP

1.) Az óvoda **a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye**, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az **óvoda funkciói**: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

2.) Az óvodai nevelés **célja** az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a sajátos nevelést, gondozást igénylő gyermek ellátását is).

Célunk, hogy elérhető közelségbe vigyük a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetbe. Alkotó, családi légkörben segítsük önkibontakozásukat úgy, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez viszonyítva fejlődjön, testi, lelki, szociális, értelmi érettség terén. Az életre neveljük őket. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében, a Szentendrén élő különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelése.

/Esélyegyenlőségi Program alapján/

3.) Az óvodai nevelésben **alapelv:**

a.) a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,

b.) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

4.) Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében **gondoskodik:** a gyermeki szükséglet kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről: a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységről, különös tekintettel, **a mással nem helyettesíthető játékra:** e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítéséről: a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

5.) A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek óvodai nevelésében támogatni kell a **kisebbségi önazonosság** megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Szentendrén is jelen vannak a különböző nemzetiségek, kisebbségek, és a migráns gyermekek is. Igyekezünk őket a közösségbe bevonni, – a más kultúra és nyelvi nehézségek ellenére is. Általában a többi gyermek szeretettel és érdeklődéssel fordul ezek felé, az óvodások felé. Elfogadjuk szokásaikat és a családdal is igyekezünk jó kapcsolatot kialakítani, segítséget nyújtani a beilleszkedéshez. A pedagógus és más dolgozók befogadó attitűdje meghatározó.

Multikulturális nevelés

Alapelvek

Humanizmus

A méltóság, tisztelet kifejezése szempontjából nem teszünk különbséget gyerek és gyerek között. A kompetencia alapú óvodai programcsomag alkalmazása lehetőséget ad a roma és migráns gyerekek szükségleteinek kielégítésére.

A közvetlen pedagógiai környezet, az óvodapedagógusok és az óvoda alkalmazotti köre érzékenyen, nyitottan közeledik a roma és migráns családok gondjai, problémái felé.

Veleszületett méltóság és egyéni autonómia tisztelete

Egyenlő emberi méltóság kifejezésére törekszünk.

- A gyerekek értékességét egyediségükben, individualitásukban keressük.
- Az egyéni bánásmód elvének érvényesítése velük kapcsolatban is kötelező.
- Az emberi értékességüket elismerjük és fejlesztjük

A kirekesztés, az előítéletes kizorítottság megszüntetése

A roma kultúra nem romákkal történő megismertetésével csökkenteni kívánjuk a roma gyerekek testi, lelki, szociális előítéletekből származó kirekesztettség-érzését

Esélyegyenlőség

Nem gondoljuk, hogy ugyanolyan tudástartalmat ugyanolyan módon kellene közvetítenünk minden gyerekeknek. A programcsomag ajánlásai lehetőséget teremtenek ahhoz, hogy egyénre szabottan

történjen a nevelési területek tartalmi feldolgozása és a tapasztalati úton történő élményszerzés lehetőségeinek megszervezése.

- Azt viszont gondoljuk, hogy a tudástartalmakhoz való hozzájutás esélyét, minden kisgyerek számára biztosítanunk kell.
- A gyerek személyiségét is tisztelet, szeretet, megbecsülés és elfogadás övezi.
- Az óvodai élet során számukra is biztosítjuk az óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő funkciók érvényesülését.
- A megfogalmazott alapelveink érvényesítése minden óvodás gyermekre nézve kötelességünk.
- Az esélyek javítása érdekében nem élünk a pozitív diszkrimináció lehetőségével, helyette a sajátos szükségleteik kielégítését érezzük magunkra nézve kötelezőnek.
- Pedagógiai munkánk hatékony végzése során az egyenlőtlenségek felszámolására törekszünk.

Multikulturális szemlélet

Az alapelv érvényesítése során értékként kezeljük a gyerekek állampolgársága, anyanyelve közötti különbségeket. A kultúra őrzését, átörökítését egyetemes emberi jogként kezeljük.

A multikulturális nevelés megvalósítása

A multikulturális nevelés figyelembe veszi a sokszínű, sokféle kulturális háttérrel rendelkező társadalomban megfogalmazódó eltérő igényeket, szükségleteket, és értékeket jelent, amely magával hozza a különböző gondolkodásmódok értéként való elfogadását, s egyszerűen természetesnek veszi a másságot. A helyi nevelési programba a migráns gyerekekre vonatkozó nevelési koncepció beépítése elengedhetetlen. A multikulturális nevelés alapját, az innováció, a szakértelem és a továbbképzés, továbblépés iránti nyitottság adja.

A bevándorló gyerekek integrálása nem járhat a saját nyelvük és kultúrájuk sérelmével. Az integrációt úgy kívánjuk megvalósítani, hogy a bevándorló gyerekek saját csoportjukhoz való csoportidentitását meghagyjuk, és tiszteletben tartjuk. Az integráció lehetőséget nyújt számunkra, hogy megakadályozzuk a bevándorló gyerekek nyelvi és kulturális beolvadását a többségi társadalomba. A játékba integráltan látjuk a legnagyobb valószínűségét annak, hogy a külföldi, nem magyar ajkú gyerekek a magyar nyelvet elsajátítsák.

A tevékenységformák gyakorlásának közege, a játszó, munkálkodó, tanuló gyerekek köre az a környezet, ahol a gyerekek egymásra gyakorolt hatása felerősödhet. Az ajánlott, felkínált tevékenységek mindegyikére jellemző, hogy a felnőtt beszédpéldáját kiemelten kezeli, és ezzel mintegy utánzási példát is nyújt a gyerekek számára.

Az ajánlott tevékenységek szervezési keretei minden esetben a differenciálásra, az integrálásra helyezik a hangsúlyt.

A gyerekek érdeklődése, nyitottsága az új dolgok, a másság iránt is követhető. Az intézmény minden dolgozója természetes módon kezelje a más ajkú gyerekek nevelését, és fogadja nyitott szívvel a megszokott kultúrától eltérő kultúra megjelenését.

A saját nemzeti identitás, anyanyelv és kultúra megőrzése

Azt tartjuk kívánatosnak, hogy minden befogadott kisgyerek a saját anyanyelvét is a lehetőségekhez képest gyakorolhassa az óvodai élet keretein belül. Ehhez a befogadott kisgyerek anyanyelvével megegyező nyelvet beszélő környezetre, óvodapedagógusra van szükség. A saját kultúra megőrzésének módját abban látjuk, hogy a hagyományokhoz való kötődés feltételeit megteremti az óvoda. A különböző szokások, rítusok színesítik, gazdagítják a magyar szokások, rítusok körét.

III.

AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása.
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Ezen belül:

- a gyermek gondozása, lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermek testi képességei fejlődésének elősegítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- a környezetvédelmi-, megóvási szokások kialakítása
- megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi nevelési feladatok ellátása.

CÉLUNK:

- Testi-lelki szükségletek kielégítése
- Egészség megtartása
- Egészségügyi szokások kialakítása és belső igénnyé válása
- Mozgásfejlesztés prevencióval és korrekcióval

ÓVAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Egészséges, biztonságos környezet kialakítása, családi légkör megteremtése
- Rugalmas napirend, és hetirend, mely elegendő helyet, időt biztosít
- A gyerekek szükségleteihez igazodó szokásrendszer kialakítása / bármikor mehet a mosdóba, a nap folyamán bármikor ihat /

Levegőzés:

Naponta, -10 C fokig. / Áthatolhatatlan köd, eső és viharos szél kivételével /

Szellőztetés:

Amennyiben lehetséges folyamatosan, lefekvés és torna előtt alapos, nagy szellőztetés.

Táplálkozás:

Rendszeres gyümölcs-, és zöldségfogyasztás, folyadék folyamatos biztosítása.

Kulturált étkezés szokásainak, szabályainak megismertetése, kialakítása.

Evőeszköz és szalvéta használata. / középsőben villa, nagycsoportban kés / Az allergiás és az egyéni érzékenységgű gyermekek táplálkozásának figyelemmel kísérése.

Testápolás:

WC használat: nyugodt, intim, tiszta hely, WC papír biztosítása, felnőtt segítségnyújtása. WC lehúzására megtanítani a gyerekeket. Nemeknek megfelelő WC használatára való megtanítás.

Kézmosás: WC használat után, étkezések előtt és után, szennyező tevékenységek után. Kézmosás előtt ruha ujjának felhúzása, ellenőrzése. Kéztörlés segítségével, vagy önállóan. Körömkefe és szappan használatának megismertetése.

Fogmosás: Technikájának megismertetése, gyakoroltatása, ebéd utáni fogmosás

Orrtörlés: Zsebkendő biztosítása, orrtörlés technikájának megtanítása, segítés, ellenőrzés.

Fésülködés: Minden gyermek a saját fésűjével, keféjével fésülködjön. A gyermekek hajának rendbetétele, segítséggel, önállóan, ellenőrzéssel.

Pihenés, altatás:

Nyugodt légkör megteremtése, pizsamában aludjanak a gyerekek. Elalvás előtt az óvodapedagógus éneke, meséje altassa el a gyermekeket. A nyugtalanabbul pihenők mellé ülve, simogatással és a számukra biztosságot nyújtó alvó játékok ágyba vitelének biztosításával teremtsen a pihenéshez kellő nyugalmat az óvodapedagógus. Egyéni alvásszükséglet miatt, legalább 1 óra pihenő után a gyermekeknek csendes tevékenység lehetőségének felkínálása. A tagóvodák helyi sajátosságától függően a nyári időszakban szabadlevegőn való tartózkodás biztosításával.

Öltözködés:

Réteges öltözködés biztosítása a családdal együttműködve.

Időjárás figyelembe vétele.

Váltóruha, váltócipő bekérése / papucs, mamusz nem./

Mozgás, edzés:

A mozgásanyag összeállításánál az óvodapedagógus vegyen be tartásjavító gyakorlatokat /tervszerűség/ Kiszűrni a segítségre szoruló gyermekeket, korrekcióra javaslatot adni az óvodavezető és az óvoda orvosa felé, szülői egyeztetést követően. Mindennapos testnevelés, reggel és délután.

SIKERKRITÉRIUM:

- Szívesen jár óvodába, nyugodt, kiegyensúlyozott.
- Korának megfelelően fejlett testileg, ritkán beteg, csökken a hiányzások száma.
- **Öltözködés:** önállóan öltözködik, vetkőzik, tud masnit kötni.
- **Testápolás:** önállóan végzi az egészségügyi szokásokat: önállóan WC-zik, használja a WC papírt, szappant, körömkefét, mosakodás előtt felhúzza a ruhája ujját, szárazra törli a kezét. Önállóan fésülködik, önállóan fogat mos. Tud orrot fújni.
- **Levegőzés:** szívesen tartózkodik friss levegőn.
- **Mozgás, edzés:** örömmel vesz részt a mozgástevékenységeken és a prevenciós foglalkozásokon.
- **Táplálkozás:** helyesen használja az evőeszközöket, / kanál, villa, kés /. Kulturáltan étkezik, a szalvétát használja. Helyes testtartással ül az asztalnál. El tudja dönteni, miből, mennyit kér, a nagyobbak önállóan szedik az ételt és öntik a folyadékot.
- **Pihenés, altatás:** képes nyugodtan, másokat nem zavarva pihenni.

ÉRZELMI NEVELÉS ÉS A SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

1.) Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a **magatartás érzelmi vezéreltsége**. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért, elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteli légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhék a gyermeket,
- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önértékesítő törekvéseinek,
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit: nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására.

2. A **szocializáció szempontjából** különös jelentőségű a **közös élményekre épülő** tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek **erkölcsi tulajdonságainak**, (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség a figyelmesség) és **akaratának** (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

3.) A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje, becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

4.) A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése.

5.) A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb szinten álló, érzékszervi, értelmi, vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor stb.) közreműködésével.

CÉLUNK:

A gyermek szocializációs képességeinek kibontakoztatása a közösség által, a közösség normáinak érvényesítésével.

A gyermek biztonságérzetének megalapozásával önbizalmának erősítése, a természeti és társadalmi környezet hatásaira való érzékenység kialakítása.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

Szeretetteljes légkör kialakítása

Testközelség biztosítása, a gyermek meghallgatása, ráfigyelése, a felé irányuló szeretet kimutatása. Sok dicséret, biztatás, a hibák közös kijavítása.

Óvodapedagógusi modell adása

Utánzásra alkalmas: esztétikus megjelenés, viselkedéskultúra, beszédstílus.

Beszoktatás

Anyás-beszoktatás, melyet gyermek igényeinek megfelelően az óvodapedagógus irányít.

Interperszonális kapcsolatok

Gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek és felnőtt-felnőtt példamutató kapcsolata.

Beteg gyermekek meglátogatása, születésnapok megünneplése, ünnepek-ünnepélyek megszervezése, kirándulások és a mindennapi tevékenységek.

Egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés

A gyermek szükségleteinek megfelelő, a nevelés minden területén történő foglalkozás, bánásmód. Egyéni fejlesztés szakember bevonásával.

A tárgyi feltételekkel a gyermek-közelség biztosítása

Meghitt sarkok kialakítása, gyermekmunkákkal való díszítés, mozgástér biztosítása. Nyugalmat és derűt árasztó színek alkalmazása.

Helyes napirend, heti-rend kialakítása

A napirend elkészítése a gyermek igényeihez mérten rugalmasság alkalmazásával.

A heti-rend a csoportnaplóban szerepel, mely tervszerű, de rugalmas.

Szokások, erkölcsi normák

Szokások megismertetése, gyakoroltatása, beláttatása.

Udvariasság, együttérzés, türelmesség, igazságosság, őszinteség, felelősségvállalás, véleményalkotás, véleménynyilvánítás szokásainak kialakítása

SIKERKRITÉRIUM:

- **Szeretetteljes légkör kialakítása:** A gyermek felszabadultan érzi magát.
- **Óvodapedagógusi modell adása:** A gyermek szívesen utánozza az óvodapedagógust, eljátssza a szerepét.
- **Beszoktatás:** A gyermek rövid idő alatt zökkenőmentesen szokik be, nem okoz megrázkódtatást az anyától való elválás.
- **Interperszonális kapcsolatok:** Jó kapcsolat alakul ki az óvodapedagógus és a gyermek között, a gyermekek között barátságok alakulnak, a közös tevékenységeken, ünnepeken szívesen vesznek részt.
- **Egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés:** A közösséghez való beilleszkedés megkönnyítése, érzelmileg nyitottabbá váljanak a beilleszkedés nehézségével küzdő gyermekek.
- **A tárgyi feltételekkel a gyermek-közelség biztosítása:** Otthonosan mozognak a csoportszobában, az óvodában és az óvoda udvarán. Ismerik a játszóhelyeket és játékeszközöket.
- **Helyes napirend, heti-rend kialakítása:** A napirend megfelelő időt biztosít a gyermekek életkorának, egyéni igényének kielégítésére a játékban, a tisztálkodásban, étkezésben, pihenésben, és a különböző tevékenységi formákban. A visszatérő ugyanabban az időben végzett tevékenységi formák érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermekek számára.
A heti-rend az óvodapedagógus által szervezett tevékenységeken a gyermekek szívesen és örömmel vesznek részt.
- **Szokások, erkölcsi normák:** A gyermekek tudják használni a helyes viselkedés, cselekvés és szokás szabályait. Köszönnek egymásnak és az ismerős felnőtteknek. Meghallgatják egymást, mások beszélgetését nem zavarják meg. Tudnak kérni, és megköszönni, ha kapnak valamit. Vigyáznak környezetük rendjére. Tiszteletben tartják egymás tevékenységét. Segítenek egymásnak. Óvodán kívül a helynek és helyzetnek megfelelően viselkednek.

AZ ANYANYELVI-, ÉRTELMI FEJLESZTÉS, NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

- 1.) *Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.* Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta, és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, fokozására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- 2.) *Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.*
- 3.) *Az értelmi nevelés további feladatai:* egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

ANYANYELVI NEVELÉS: /Mindennapi feladatunk/

Feladatunk mindenek előtt saját és környezetünk beszédkultúrájának csiszolása, hiszen beszédpéldánk minta a gyermekek, a szülők és munkatársaink számára. Gondot fordítunk beszédünk hangszínére, erősségére, tempójára. A gyermekek beszédmegértését rövid, pontos, lényegre törő megfogalmazással segítjük. Törekszünk arra, hogy személyes segítségnyújtás közben is beszélgessünk a gyermekekkel, így tapasztalásos érzékszervi élményeken át fejleszthetjük őket. A beszéd nem csak az érintkezés, a viselkedésszabályozás, hanem a gondolkodás eszköze is. A beszéd és a gondolkodás fejlődése szorosan összefügg. Miután a gyermeki gondolkodás szemléletes, cselekvő tevékenység, ezért a szókincsgyarapításnak feltétele az állandó cselekvés fenntartása. A szerep-, vagy mintajátékok párbeszédei a mozgásos játékok szabály megfogalmazásai gazdagítják a gyermekek szókincsét. A mondókák versek segítségével javítható a magán és mássalhangzók helyes ejtése, megfelelő artikulációja.

A FEJLESZTÉS IRÁNYA A KOMPETENCIA ALAPÚ FEJLESZTÉSBEN

A képességfajták szerinti fejlesztés képezheti az óvoda–iskola átmenet alapját.

Értelmi képességek

- Pontos, differenciált vizuális észlelés
- Hallott-auditív információk pontos észlelése, megkülönböztetése
- A látott-hallott információk összekapcsolásának képessége
- Rövid idejű vizuális-verbális memória
- Szándékos figyelem
- Környezettudatos magatartás kialakítása
- Az alkotótevékenységek által növelni a gyermekek önállóságát, önbizalmát
- A kreativitás fejlesztése (rugalmasság, nyitottság és eredetiség)
- Az emberek közötti együttműködéssel kapcsolatos ismeretek, képességek, attitűdök fejlesztése
- Problémakezelés

Verbális képességek

- Szóbeli kommunikáció,
- Beszédbátorság (beszélgető kör)
- Belső képkészítés (mesehallgatás)
- Helyes beszédtechnika
- beszédleghzés
- artikuláció
- beszédtempó
- hangsúly
- hanglejtés
- Beszédpercepciók képesség
- Gondolkodás
- Magabiztos, tudatos, kreatív önkifejezés
- A kommunikációs igény motiválása, a kommunikáció segítése
- A beszédfejlődés hátrányainak, valamint a kognitív funkciók sérülésének kompenzálása
- A szókincs bővítés, a kifejezőképesség komplex fejlesztése (a verbális és nonverbális)

Testi képességek

- Összerendezett, koordinált mozgás
- Nagymozgás
- Mozgáskoordináció (ritmikus tevékenységek) fejlesztése
- Finom-motorika fejlesztése

Szociális képességek

- Kritikai gondolkodás
- Tervszerű, motivált munkavégzés, akaraterő, kitartás
- Kreativitás, problémamegoldó gondolkodás
- Konfliktuskezelés, szabálytartás
- Empátia, tolerancia, nyitottság
- Együttműködő-készség, szervezőkészség
- Önállóság, önismeret, önbizalom
- Metakommunikáció, az egyes társas helyzetekben való megfelelő viselkedés, kommunikáció.

CÉLUNK:

A gyermekek kíváncsiságára építve, változatos tevékenységekkel, játékosan tapasztalni, megismerni olyan módon, hogy a gyermekek kognitív képességei, beszéd- és kommunikációs képességei ezáltal fejlődjenek.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

Verbális fejlesztés:

Mely által a gyerekek biztonságérzetét, tájékozottságát, ismeretei gazdagítását erősítjük. Olyan légkör biztosítására törekszünk, ahol meg mer, és meg akar nyilatkozni a gyermek, meg is hallgatjuk, és érdeklődést mutatunk mondanivalójuk iránt. Ezen a területen figyelmet fordítunk a felnőttek modell értékű beszédére is. Minden nap lehetőséget biztosítunk közös beszélgetésre, amikor a beszédfigyelem az önfegyelem és az információszerzés gazdagodik, Tudatosan szervezünk nyelvi és értelemfejlesztő játékokat, amikor célunk a beszédtechnika fejlesztése, a nyelv és gondolkodás egységének megteremtése. A biztonságérzet növelése érdekében arra kell törekednünk, hogy a verbális kifejezéseink és a testbeszédünk mindig összhangban legyen.

Speciális fejlesztést igénylő gyermekeket szakemberhez irányítjuk. Áthatja az egész óvodai életet, az összes tevékenységformát, kihasználva a gyermek által teremtett szituációkat. Az óvodapedagógus általi tudatos anyanyelvi fejlesztés folyik.

Értelmi fejlesztésünk területe:

Észlelés fejlesztése:

Minden alkalmat kihasználunk, és lehetőséget biztosítunk a vizuális, tapintásos, mozgásos, tér és időbeli viszonyok hallás észlelés fejlesztésére.

Motoros képességek fejlesztése:

Kihangsúlyozott szerepet szánunk a nagy, és finommozgások, testséma fejlesztésének, továbbá fizikai állóképesség, erőnlét, egyensúlyfejlesztés, kezesség, ritmusérzék, látás, hallás észleléshez kapcsolódó mozgások, problémamegoldások erősítése mozgásos tevékenységgel, mozgáshoz kapcsolódó szókészlet fejlesztésére is gondot fordítunk.. A nagy mozgásokat járás, futás, ugrás, csúszás, mászás, kúszás célzott gyakorlataival alakítjuk. A finom-motorika fejlesztésében nagy szerepet szánunk az ábrázoló tevékenységeknek és a speciális játék eszközöknek. A testkép testséma alakulását játékos gyakorlatokkal segítjük, mely során a gyermekek fokozatosan megismerik önmagukat, saját testüket, ezáltal is alakul én-tudatuk.

SIKERKRITÉRIUM:

- Észlelés fejlesztése: A felkínált lehetőségeket a gyermek kíváncsian és érdeklődéssel fogadja. Az érzékszervei használatával az észlelése pontosabbá válik, térben és időben tud tájékozódni.
- Motoros képességek fejlesztése: A különböző tevékenységeken keresztül a gyermekek megismerik önmagukat, saját testüket. Tudja a jobb és bal fogalmát, térben tájékozott, a nagymozgásokat önállóan és örömmel végzi. Az eszközöket könnyedén kezeli / evő-, játék- és ábrázolási eszközök / Kialakul a szem-, kéz-, láb-koordináció.
- Verbális fejlesztés: akar és mer beszélni, gondolatait mondatokban fejezi ki. Szókincse választékos kifejezéseket is tartalmaz. A szakemberek bevonásával a problémák megoldódnak, illetve észrevehetően csökkennek.

IV.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

- 1.) *Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az **óvodapedagógus**. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus modellt, mintát jelent a gyermekek számára: személyisége az elfogadó és segítő, támogató attitűdön alapszik.*
- 2.) *Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda tevékenységét segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.*
- 3.) *A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi, etnikai óvodai nevelés célkitűzéseit.*

Óvodánkban az **óvodavezető** és az **óvodavezető helyettes** mellett a 32 csoportban 64 szakképzett **óvodapedagógus** dolgozik. Közülük 6 óvodapedagógus **tagóvoda-vezetői** feladatot is ellát. Az óvónők folyamatosan továbbképzésekre, tanfolyamokra járnak, s igyekeznek, hogy másoddiplomát is szerezzenek. Intézményünkben munkaközösségek működnek, ahol az óvodapedagógusok aktívan vesznek részt. A TÁMOP 3.1.4 „Pedagógiai innováció a kompetencia fejlesztéséért Szentendre intézményeiben” címmel, 16 fő, a témához kapcsolódó továbbképzéseken vett részt.

- A problémás gyermekeket 2 fejlesztőpedagógus és 1 logopédus látja el. Szükség esetén, - ha olyan sajátos nevelési igényű gyermek jár az óvodánkba, akinek az ellátására nincs szakember - külsős szakember segítségét vonjuk be, megbízási szerződéssel. Együttműködési megállapodás alapján, 4 tagóvodánkban a Nevelési Tanácsadó logopédusai látják el a fejlesztést a problémás gyermekeknél.

A pedagógiai munkát **dajkák** segítik. A dajkák többsége már középfokú végzettséggel rendelkezik, de sok a dajkaképzőt végzett is. A dajkák rendelkeznek HACCP-s továbbképzési tanúsítvánnyal.

Az apróbb karbantartási munkákat és udvari teendőket a tagintézményekben a **karbantartók** végzik el.

Az **óvodatitkár, a személyügyi előadó és a gazdasági felelős** segíti a vezető adminisztrációs munkáját. Az irodákat egy félállású **takarító** tartja tisztán, rendben.

Az óvodapedagógusi párokat a nevelőtestületi megbeszélések során közösen választjuk. A párok kialakításánál figyelembe vesszük az egyéni szimpátiát, rátermettséget, temperamentumot, az érdeklődési területeket és természetes a lehetőségeket is. A már kialakult párok több éve együtt dolgoznak, jól összeszoktak.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az óvodának rendelkeznie kell a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően testméreteknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Tegye lehetővé mozgás-, játékigényük kielégítését, és a gyermekeket-harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye

körül. A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak számukra hozzáférhető módon és gyermekek biztonságára figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezete az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

Az épületek és az udvar nagysága minden tagintézményben adott. Törekedtünk arra, hogy többfunkciós helyiségeket alakítsunk ki. Tagóvodáink esztétikusak, biztonságosak, és családi hangulatúak. 4 tagóvodánk óvodának épült, 3 pedig régi, átalakított épület. Minden régi épület felújításra szorul, s állandó karbantartásra. A berendezések többnyire természetes anyagokból készültek, állandó pótlásuk, cseréjük különböző bevételekből történik.

/Alapítványok, adományok, vásárok rendezése stb.../ A különböző játékok, textiliák, ábrázolási tevékenységhez szükséges eszközök, az eszköznormában előírtak beszerzése, pótlása folyamatosan történik.

Három tagóvoda már rendelkezik tornateremmel, négy tagóvodának a tornatermi ellátására együttműködési megállapodást kötünk a közeli tornatermekben az iskolaigazgatókkal, és tornaterem tulajdonosokkal.

A tagóvodák udvarai állandóan fejlődnek, babaházak, homokozók, kerti bútorok, mászóák rendelkezésre állnak. A játszóudvarokon sok a fa, a virág és minden egyéb növényzet. Az óvodai udvarok EU-s szabványnak való megfelelést, és a gyermekek biztonságos játszótereinek kialakítását folyamatos beszerzéssel és karbantartással oldjuk meg. Szükséges az eszközök feltöltése, bővítése, pótlása, cseréje.

A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására biztosítjuk a szükséges tárgyi feltételeket. */Pl: Ayres terápia eszközök/*

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

NAPIREND-HETIREND

*1.) A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend** és a **hetirend** biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosa végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.*

2.) Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal szervezi önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

*3.) Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített – nem kötelező – feljegyzések, dokumentumok is szolgálják. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. **Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.***

A CSOPORTSZERVEZÉS ELVEI

A tagóvodák nevelőtestületei önállóan döntenek el az egyéni, sajátos arcukatnak megfelelően, az óvónők belső igénye, elképzelése alapján, hogy osztott, vagy osztatlan csoportokat szerveznek. Az osztatlan csoportok adminisztrációs feladatai is attól függenek /tervezések, éves anyaggyűjtés/, hogy hány korosztályt érint a csoport összetétele.

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

1.) Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család terem meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azzal a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Óvoda –család kapcsolata

A kompetencia alapú programcsomag használata során a szülők biztosítékot kapnak arra vonatkozóan, hogy a program középpontjában a gyerekük áll; a boldog gyermekkort kívánjuk biztosítani a gyereke számára.

A program alkalmazása eredményeként gyermekük az iskolai életre alkalmas lesz. A gyermekük komplex képességei fejlődnek.

A pedagógus figyelembe veszi a gyermeke egyéni és életkori sajátosságait.

Értékeli gyermeke azon tulajdonságait, amelyek csak rá jellemzőek.

Az óvodapedagógus a gyermekeknek megtanítja értékelni a másik gyerek másságát is.

A szülő megtapasztalja, hogy gyermeke számára olyan tudástartalmakat kap az óvodánkban, amelyek megalapozzák az iskolai tanuláshoz szükséges technikákat; gyermekének, olyan értékeket (hagyományörzés, hagyományápolás, a magyar anyanyelv, népdal, mese- és mondavilág, tisztelet, szeretet, megbecsülés, elfogadás, a közösségben való együttélés) közvetít, amelyek örök érvényűek. A szülő érzékelheti, hogy a hangsúly a különböző módszerekkel történő egyéni fejlesztésen van.

Biztosítva érezheti a szülő, hogy gyermeke nevelő, fejlesztő intézménybe jár, ahol a szabad játék a nevelés fő eszköze.

A család –óvoda kapcsolata, együttműködésük szorosabbá válhat, fejlődhet, ahol a szülők észrevételeit figyelembe veszi az óvoda.

Az óvodapedagógus feladata a gyermek óvodába fogadása esetén:

- A kisgyereket óvodába érkezése előtt látogassák meg a saját otthonában, a saját szobájában!
- A családlátogatásra alaposan készüljenek fel! Benyomásaikat ne ott, illetve ne akkor rögzítsék!
- Kellő empátiával kezeljék az óvodába fogadást!
- Az óvodapedagógusi páros és a dajka egyeztessék módszereiket, legyenek közösen a kisgyermekek segítői!
- Érvényesítsék az egyéni bánásmód elvét!
- Éljenek a folyamatos befogadás lehetőségével!
- Tervezzék meg a folyamatos befogadás ütemezését úgy, hogy sem az óvodai csoport, sem saját maguk számára ne okozzon megterhelést!

- Adjanak elegendő időt, élményt a gyerek számára!
- Kiemelten érvényesítsék az egyéni sajátosságok figyelembevételének elvét!
- Életkortól függetlenül tegyék lehetővé a gyerekek befogadását!
- A bölcsődéből, bölcsődékből érkezett gyerekeknek is jár az átmenet megkönnyítése.
- Legyenek a szülő segítségére, amennyiben úgy tapasztalják, hogy számára ez a feladat nehézséget okoz!
- Ne töltsenek ki a szülőkkal anamnézis lapot, helyette a családlátogatás tapasztalatait rögzítsék a kialakított dokumentációs rendszerük alapján!
- Kérjék, hogy a szülei mutassák be gyermeküket írásos formában, akár gyermekük kedvenc fényképével is illusztrált füzet formájában! A füzet tartalma lehet a gyerek rajzainak összessége.

Az óvodapedagógus feladata a gyerek iskolára való alkalmassá tétele esetén

- Munkájuk során tudatosodjék bennük, hogy ez a feladat folyamat jellegű, a gyermek óvodába fogadásával veszi kezdetét.
- A gyermek adottságainak, képességeinek, készségeinek figyelembevételével tervezzék meg a gyerekek fejlesztési programját!
- Vegyék figyelembe a gyerekek érési folyamatait!
- Az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyerekeket megismerve oldják meg a 3–7 éves életszakasz feladatait úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt!
- Ne feledkezzenek meg a fejlesztés során a gyerek elemi pszichikus szükségletének kielégítéséről, a játékról! A játékba integrálják be a nevelés többi eszközét is!
- Mielőtt az iskolai látogatásra sor kerülne, az óvónők látogassanak el az iskolába, és hospitáljanak több órán, hogy az óvodai tevékenységi formákhoz leginkább hasonlót tudják bemutatni óvodásaik számára.
- Készítsék elő a gyerekeket az iskolai látogatásra!
- Látogassanak el közösen egy iskolába, egy órára!
- Felelősségteljesen, szakmailag kompetens módon döntsenek az egyes gyerek iskolára való alkalmassága felől!
- Adjanak meg minden információs segítséget a szülők számára, amennyiben úgy érzik, hogy bizonytalanok gyermekük iskolára való alkalmassága felől!
- Látogassák meg a gyerekeket az iskolában!
- Tapasztalataik alapján értékeljék ki saját elvárásait az iskolával szemben!
- Kezdeményezzenek kölcsönös hospitálási lehetőséget!
- A kölcsönösség formai elemei váljanak tartalmivá!

• **Szülők:**

Az együttneveléshez szükséges, hogy eredményes legyen a kapcsolattartásunk, meghatározó az óvodapedagógusok magatartása, melyek a következők lehetnek: A szülőknek érezniük kell, hogy a gyermeket minden körülmények között szeretjük, elfogadjuk, jó és rossz tulajdonságaival együtt.

Nevelői és emberi magatartásunk elismerést, tiszteletet, bátor közeledést váltson ki a szülőben. Bízniuk kell titoktartásunkban, segítőkészségünkben, tanácsainkban, s tétellezzen fel a kölcsönös bizalmat. A gyermekről alkotott véleményünk mindig tartalmazzon pozitív megítélést, a javítanivalóra konkrét segítséget adjunk.

Tájékozódó közeledésünkből ne a család titkainak kifürkészését érezze, hanem a gyermek nem megfelelő fejlődésére utaló lehetőségek feltárását.

Kapcsolattartás formái:

- Szóbeli:** családlátogatás, fogadóóra, nyílt hét, szülői értekezlet, rendezvény, munkadélután.
- Írásbeli:** faliújság, gyermekmunkák kiállítása.

Családlátogatás:

Célja: a gyermeket otthonában megismerni, szociális helyzetét felmérni, betekinteni az otthoni családi kapcsolatokba és a családi nevelésbe.

Eljárás rendje: a szülővel előre egyeztetett időpontban, a látogatás előtt legalább egy héttel.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban jelöljük a látogatás idejét.

Fogadóóra:

Célja: Az egyéni problémák megbeszélése.

Eljárás rendje: Kezdeményezheti a szülő, vagy az óvodapedagógus, a megbeszélés előtt egy héttel.

Rögzített dokumentumok: a gyermek fejlődési naplójába.

Nyílt hét:

Célja: A szülők ismerjék meg az óvoda belső életét a gyermekek közösségi magatartását, tevékenységét.

Eljárás rendje: Minden évben, február hónapban, napilapokban, rádióban, plakátokon megjelentetjük a nyílt hét időpontját.

Szülői értekezletek:

Célja: Az óvodára, a csoportra vonatkozó közérdekű információk átadása.

Eljárás rendje: A szülőket egy héttel az értekezlet előtt írásban értesítjük.

Rögzített dokumentumok: jelenléti ív, jegyzőkönyv.

Rendezvény:

Célja: A szülők közötti jó kapcsolat és a szülő és óvoda közötti jó kapcsolat ápolása.

Lehetőséget biztosítani az óvodai életbe való betekintésre.

Eljárás rendje: Egy héttel a rendezvény előtt meghívók átadása személyesen.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban a szervezési feladatoknál jelenik meg.

Munkadélután:

Célja: Szülők, óvodapedagógusok, óvoda dolgozói közötti jó kapcsolat ápolása, a tárgyi eszközök javítása, udvar szépítése.

Eljárás rendje: A munkadélután előtt az óvodapedagógusok személyesen kéri fel a szülőket, a szervezett idő előtt legalább egy héttel.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban a szervezési feladatoknál.

Faliújság, internet:

Célja: Aktuális információk az óvoda és a csoportok életéről.

Az óvodai alapidokumentumok hozzáférhetővé tétele, az óvoda orvosának rendelési ideje, elérhetősége, és az étlap.

Eljárás rendje: Folyamatosan biztosítani az aktualitást.

Gyermekmunkák kiállítása:

Célja: A szülők ismerjék meg és gyönyörködjenek a gyermekeik alkotásaiban. Ízlésformálás, esztétikus dekorálás, a gyermek-közel környezetszépítés kialakításával.

Eljárás rendje: Folyamatos, állandó, tükrözi az óvodai tevékenységeket.

2.) Az Óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek **az óvodába lépés előtt** (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és **az óvodai élet után** (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda legyen nyitott és kezdeményező.

Óvoda-bölcsőde kapcsolata

Céljaink

Biztosítani a gyerekek számára: a biztonságot, a nyugalmat, a folyamatosságot, a fejlődést, a fejlesztést.

Feladataink

Meglátogatni őket a családjukban, a bölcsődei csoportjukban.

Részt venni a bölcsődei szülői értekezleteken.

Kezdeményezni a két intézmény egymással szembeni elvárásainak megismerését, közelítését.

• Bölcsőde

Mivel több kisgyermek érkezik a bölcsődéből, személyes kapcsolatot tartunk a bölcsőde vezetőjével és gondozónőivel. Figyelembe vesszük az ott kialakult szokásrendszert.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az óvodavezető tartja

- Személyes beszélgetés
- Kölcsönös látogatás
- Közös programok

• Nevelési Tanácsadó, Logopédiai Intézet

A gyermekek fejlesztése, beszédhibáinak javítása, a zökkenőmentes beiskolázás biztosítása érdekében azonos célokon alapuló kapcsolatot kell fenntartani a Nevelési Tanácsadó és a Logopédiai Intézet szakembereivel.

Kapcsolattartás formái:

- Kerek-asztal beszélgetés
- Személyes beszélgetés a problémás esetről, gyermekről
- Vizsgálatok kérése írásban, indoklással.
- Visszajelzés a vizsgálatról, írásban.
- Együttműködési megállapodás a logopédiai fejlesztések ellátására
- A különleges bánásmódot igénylő gyerekek fejlesztésére, fejlesztési tervek elkészítése, megbeszélése.

• Gyámügyi Iroda. Népjóléti Iroda

A szociálisan hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, illetve szüleiket az irodához irányítjuk. A gyermekvédelmi felelősön keresztül támogatásokat javasolunk.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot a Gyermekvédelmi felelős látja el.

- Adatlapok kitöltésével
- Telefonon
- Személyes megbeszélésen

- **Gyermekorvos és ÁNTSZ**

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az óvodavezető és a tagóvoda-vezetők tartják. Alkalmanként esetmegbeszélések, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása, annak érdekében, hogy az óvodai ellátással segíteni tudjuk a családokat. évente orvosi vizsgálat minden csoportban tanköteles korú gyermekek részére iskola alkalmassági vizsgálat, hallás, látás vizsgálat

- **Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat**

Családi konfliktusokban és azok problémamegoldásában nyújt segítséget.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot a Gyermekvédelmi felelős, vagy a problémát észlelő óvónő

- Probléma esetén azonnali intézkedés, segítségkérés telefonon, személyesen. Fokozottan figyelemmel kísérjük a családok életét, a gyermekkel való bánásmódot.

Óvoda –iskola kapcsolata

Mit tehet az óvoda az átmenet megkönnyítése érdekében?

- Az óvoda feladata elősegíteni a gyermekek iskolára alkalmassá tételét, amennyire csak lehetséges.
- Ez nem jelenti azt, hogy már az óvodában kisiskolásként kezeljük őket!
- Tartalmilag, szemléletében át kell dolgoznunk az iskolaérettségi követelményrendszer kritériumait!
- Az óvoda vállalása, hogy az óvodás gyereket az iskolára alkalmassá teszi.
- A család kötelessége, hogy gyermekét az iskolára készre tegye.

Mit tehet az iskola az átmenet megkönnyítése érdekében?

- Az iskola a korai szakaszban a játékosságból minél többet mentsen át! Nem kell teljes mértékben száműzni, de a minimálisra kell csökkenteni a kezdeti kudarcok számát. A sikerélmény hiánya negatív hozzáállást alakíthat ki a tanulással, a tanító nénivel szemben.
- Tekintetbe kell venni az óvodás- és az iskoláskor határán álló gyermek testi és szellemi fejlődésének szerves összefüggését, azt, hogy a gyermeket elsősorban pszichésen kell előkészíteni az iskolai életre.
- Nem szabad elfelejteni, hogy az új életforma, az új kihívások nagy feladatot jelentenek a gyerekeknek!
- Az iskolai oktatásnak jobban kell számolnia a 6-7 éves tanulók életkori fejlettségével és igényeivel.
- Az oktatás során jobban figyelembe kell venni a gyerekek előzetes felkészültségéből adódó eltéréseket!
- A tanítás/tanulás kezdetén a manipulatív cselekvéses indítást és az alkotó tevékenységet állítsák előtérbe!

- Az iskolai tanulás, mint tevékenységi forma kétségtelenül minőségileg más, mint az óvodáskor domináns tevékenysége, a játék. Ugyanakkor azonban a határ nem éles, és a játéktevékenységben is jelen vannak és formálódnak az iskolai tanuláshoz szükséges alapkészségek és tulajdonságok (a tartós figyelem, a beszéd és a gondolkodás, az önálló és társas cselekvés, a szabályok megtartása stb.). A játék az iskoláskorban is be tudja tölteni funkcióját, csak élni kell vele!
- Az iskola csak akkor beszélhet a gyermek személyiség fejlődésében folyamatosságról, ha egyrészt biztosítani tudja a tanulásra a fokozatos áttérést. Tehát az iskolai tanítás/tanulás megszervezése során érvényesíti a fokozatosság elvét! Másrészt az óvodában jól működő differenciált nevelést, fejlesztést folytatja!
- Az első időkben az iskolának kell alkalmazkodnia a gyerekekhez, hiszen a gyerekek még nem „igazi” elsősök, az iskolai oktató-, nevelőmunka által válnak azzá.
- Nem közömbös az első osztályos pedagógus személyisége, lelki egészsége sem. Az első osztályos tanulók, csak akkor tudják a tanulás örömeit előbb-utóbb megízlelni – ami motivációként hat – ha a tanító is örömeit lelki pedagógiai munkájában.
- A gyerek megismerési vágyára építsenek, ne a tananyagra!
- Érdekesen tanítsanak, teremtsenek kedvet a tanuláshoz!
- Motiválják a gyerekeket, ébresszék fel a tanulási vágyukat és a tanulás iránti érdeklődésüket!
- Tartsák szem előtt, hogy az élethosszig tartó tanulást készítik elő, és a most még gyereket felnőttkorára képessé kell tenniük új készségek elsajátítására!
- A beilleszkedésében gátolt gyerekekre is figyeljenek!
- A mozgékonyabb gyerekekre is figyeljenek! Nála nem alakult még ki a serkentés és gátlás egyensúlya.
- Tegyenek a tanítónők látogatást a gyerekek óvodáiban, családjaiban is.

Mit tehet az óvoda és az iskola az átmenet megkönnyítése érdekében?

- Mivel mindkét intézmény nevelési folyamatának részét képezi az átmenet kérdésköre, ezért nem külön-külön kell kezelni, orvosolni ezt a feladatot.
- Egymásra épülő, egységes szakmai programot kell kialakítani a gyerekek egészséges, harmonikus, folyamatos személyiségfejlődése, fejlesztése érdekében.

• **Iskola**

Az óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően, úgy neveljük és fejlesszük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek és legyenek képesek az iskolai tanulmányok megkezdésére. Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő-mentesebbé tegyük. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő és megtartó kapcsolatra törekszünk. A jó kapcsolat alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az óvodavezető, a tagóvoda-vezetők és az óvodapedagógusok tartják.

- Az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt.
- Kölcsönös látogatások.
- Szakmai tanácskozások, megbeszélések.
- Szülői értekezleten való részvétel.
- A gyermekek ellátogatása az iskolába.
- Közös rendezvények, játékok, ünnepek.

3.) A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett kisebbségi önkormányzatokkal, kisebbségi szervezetekkel.

- **Fenntartó**

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés kell, hogy jellemezze.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az intézményvezető tartja. Részt vesz értekezleteken, megbeszéléseken, előadásokon, képviselőtestületi üléseken, amennyiben azon az óvodát érintő kérdések szerepelnek. Írásos beszámolók, tervek, munkarendek.

- **Oktatási, Kulturális és Kisebbségi Bizottság**

Az intézményt érintő döntések szakmai előkészítője.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az intézményvezető tartja. Bizottsági felkérésre részt vesz az üléseken, és beszámol.

V.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK

1.) A **játék** a kisgyermekkor **legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége**, s így az óvodai nevelés **leghatékonyabb eszköze**. A játék a szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamata – a kisgyermek elemi **pszichikus szükséglete**, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie. A kisgyerek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékban tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő, erősítő, élményt adó tevékenységgé.

2.) A kisgyermek első valódi játszótárs a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

3.) A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a szerepjátékhoz, az építő, konstruáló játékhoz, barkácsoláshoz, a szabályjátékokhoz, a dramatikus játékokhoz és a bábozáshoz.

4.) A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

5.) A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia.

Játék

A 3–6–7 éves gyerek létformája a játék. Ezen keresztül tapasztalja meg a körülötte lévő világ sokszínűségét, szerzi ismereteit, tanul, jut örömhöz, sikerélményhez. A játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, ugyanakkor a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. Ezért óvodánkban a gyermek (7–9 óra) napi játékszükségletét ki kell elégíteni, és meg kell hagyni a játék semmi mással nem helyettesíthető szerepét, funkcióját.

Jó napirend kialakításával biztosíthatjuk a hosszantartó, zavartalan játékidőt számára.

A gyermek játékának mindenféle külső kényszertől mentesnek kell lennie.

CÉLUNK:

- Játékon keresztül képességfejlesztés, tapasztalatszerzés, élményhez juttatás, s ezáltal a személyiség sokoldalú fejlesztése.
- A gyermek örömteli tevékenységként élje meg a játékot.
- Társas kapcsolatok kialakítása, fejlesztése.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- A játékhoz szükséges hely, folyamatos játékidő és eszköz, játékelmény biztosítása.
- Játékszerek megismertetése, játékok használatának bemutatása, óvodapedagógusi modell kiemelkedő szerepe. Szabályok betartása.
- A közvetett játékirányítás. Az óvodapedagógus a játékban elsősorban partner szerepet tölt be, együttműködik és segít, de csak olyan szinten és mértékben, amennyiben az adott gyermeknek, adott szituációban szüksége van. A segítség módját mindig a konkrét játékhelyzet a gyermekek igénye és fejlettsége határozza meg. Közvetlen beavatkozásra csak a társait rendszeresen zavaró gyermek esetében van szükség. Alkalom nyílik a játék alatt, - ami egyben az óvodapedagógus feladata is – egy-egy gyermek, egy-egy csoport megfigyelésére. Erre alapozhatja a továbbiakban az óvodapedagógus a tervszerű kezdeményezéseit.
- Egyéni képességeknek megfelelő játékjavaslat.
- Egyéni bánásmód, differenciált nevelés.
- Játéktevékenységek továbbfejlesztése.
- Megtanítani a gyermekeket arra, hogy a gyermekek a játékokat óvják, rakják el kezdetben segítséggel, majd önállóan, segítsenek a játék elrendezésében.

Szerepjáték:

Élmény biztosítása, a játék intimitását ne sértsük meg, fontos az óvodapedagógus empátiás készsége. Nemiség erősítése. Az óvodapedagógus tanítsa meg a gyerekeket arra, hogy a szerepeket tudják elosztani saját maguk, s olyan szerepeket is tudjanak felvállalni, ami nem igazán nekik tetsző. Magatartási, viselkedési kultúra kialakítása.

Építő-konstruáló játék:

Rész-egész megláttatása, finom-motorika, kreativitás, fantázia fejlesztése.

Barkácsolás:

Lehetőségek biztosítása.

Szabály-játék:

A szabályok megértetése, egymáshoz való alkalmazkodás, kudarc-tűrés, egészséges versenyszellem kialakítása. Társasjáték.

Dramatikus játék, bábozás:

Örömök, bánatok kiélésére, kijátszására ad lehetőséget az óvónő. Pozitív, negatív szerepkör megismertetése és felvállaltatása. Erkölcsi ítéletek alkotására készítse a gyerekeket.

SIKERKRITÉRIUM:

- A gyermek örömmel játszik.
- Tud és képes kitartóan játszani.
- Nincsen magányosan tevékenykedő gyermek.
- Játékszabályokat betartja, vigyáz társai és saját testi épségére.
- A játékeszközöket rendeltetésszerűen használja és óvja, a helyére teszi és elrendezi.
- Önállóan kezdeményez játékot, szerepet vállal. / Pozitív, negatív szerepeket is./
- A konfliktusokat próbálja önmaga lerendezni, sikertelenség esetén segítséget kér az óvodapedagógustól.
- Egyszerűbb játék-kiegészítőket önállóan elkészít.
- Problémahelyzeteket képes megoldani. Másokhoz alkalmazkodva tud játszani, a többiek játékát tiszteletben tartja.
- Udvariassági formák betartása. / Elkéri a játékot egymástól és megköszönik azt./
- Ítéleteiben megjelenik a pozitív és a negatív értékrend.
- Megpróbál örülni más sikerének, győzelmének.

VERS, MESE

1.) Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt **mondókák, dúdolók, versek**. Ezek ritmusokkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

2.) A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a **mindennapos** mondókázásra, verselésre. A mese – képi és konkrét formában – tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.

3.) A **mese** életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkésítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal nem elvezet a mélyebb értelemben vett pszichikus realitástól és a külvilágra irányított megismerési törekvésektől, hanem ráébreszt ezekre.

4.) A mesélővel való **személyes kapcsolatban** a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, **belső képvilágot** jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a **gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája**.

5.) A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

6.) A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

7.) Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

CÉLUNK:

A gyermekek érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek magalapozása a meseélmények segítségével, a versek zeneiségével, rímei csengésével. Nyelvünk szépségének és kifejezőerejének megéreztetése a mesélés és verselés élményével.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Minden nap lehetőséget biztosítson a népi, irodalmi alkotásokkal való találkozásokra.
- Mesélésre, könyvnézegetésre és bábozásra alkalmas nyugalmas hely, eszköz és hangulat biztosítása.
- A felhasznált népi, irodalmi anyagok életkoroknak megfelelő, igényes összeállítása.
- A meséket nyelvileg tisztán ejtve, könyv nélkül, megfelelő gesztusokkal tegye képszerűvé.
- Késztesse a gyermekeket az önálló szöveg-, és mesemondásra.
- Egy mesét, verset többször, többféle módon adjon elő a gyerekeknek.

SIKERKRITÉRIUM:

- A gyermek szívesen vesz részt a népi és irodalmi alkotásokkal való találkozások alkalmával.
- A könyveket néz, és vigyáz azokra.
- Önállóan mesél, s az elkezdett történetet folytatja.
- Meg tudja jegyezni a tanult verseket.
- Szókészlete gyarapszik.

ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK

1.) Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, zenélés felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

2.) Az éneklés, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

3.) Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

4.) A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

5.) A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek **mindennapi** tevékenységének.

CÉLUNK:

A gyermekek zenei élményhez való juttatása, zenei érdeklődésük felkeltése, zenei ízlésük formálása, esztétikai fogékonyságuk fejlesztése, az éneklés megszerettetése, a tiszta éneklésre való törekvés, hallás és ritmusérzék fejlesztése, esztétikus, harmonikus mozgásra nevelés.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Jó zenei légkört biztosítson az óvodapedagógus a nap folyamán a feltételek megteremtésével.
- Az óvodapedagógusok sokat és tisztán énekeljenek, előadásuk zenei élményt nyújtson.
- Használjon hangszereket, s a gyermekek számára is biztosítson hangszereket.
- Tudatos, tervszerű és folyamatos fejlesztőhatások megszervezése.
- Zenehallgatás lehetőségének biztosítása, és az ahhoz kapcsolódó magatartási szokások kialakítása.
- Az életkornak és a csoport fejlettségének megfelelő zenei anyag és zenei feladat kiválasztása.
- A dalanyag, mondóka, zenei feladat kiválasztásánál az igényességre törekszünk, elsősorban az évszakokhoz, néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó alkotásokra támaszkodunk.

SIKERKRITÉRIUM:

- A gyerek örömmel énekel, mondókázik, körjátékot játszik a nap folyamán.
- Viszonylag tisztán helyes tempóban énekeljen.
- Tud dallam és ritmusmotívumokat visszaénekelni.
- Csoportban szívesen énekel, megpróbál egyénileg is énekelni.
- Felismeri a dallamot ritmusról, belső motívumról, tud dallamot bújtatni.
- A tárgyi és környezet hangjait felismeri.
- Érzékeli a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú közötti különbséget.
- Érzékeli és létrehozza az egyenletes lüktetést és a ritmust.
- Bátran használja a hangszereket.
- Megtanul néhány egyszerűbb tánclepet.
- A zenehallgatás alkalmával figyelmes, türelmes.

RAJZOLÁS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

1.) A rajzolás, festés, mintázás, építés, képkialakítás, a kézi munka, ábrázolás különböző fajtái. A műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

2.) Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az **egész nap folyamán** biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység – s ennek öröme – a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

3.) Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképességek komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, és annak képi kifejezését, a gyermek tér-forma és szín képzeleinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

4.) Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel, és eljárásaival.

CÉLUNK:

A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése. A gyermekek tér-, forma-, szín-képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. Eszközök és technikák megismertetése, finom-motorika alakítása.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Állandó, folyamatos hely és eszköz biztosítása a különböző tevékenységekhez a teremben és a szabadban.
- Alapvető térbeli forma és színbeli képzetek kialakítása. Kreativitás fejlesztése.
- Tartalmilag gazdagabb alkotások készítésére való ösztönzés, önálló elképzelések tiszteletben tartása.
- Megfigyeltető élménynyújtások alkalmával arányokra, irányokra, színekre, formákra, szépségre, harmóniára a figyelem felhívása.
- Szentendre múzeumi és a Skanzen megismertetése, a foglalkozásokon való részvétel, s ez által a város és hagyományai, értékei való megismertetés.
- Gyermekmunkák megbecsülése és megbecsültetése.
- A gyermekek fejlesztésénél a fokozatosságot tartjuk szem előtt mind az anyag és az eszköz használatot illetően.
- Az eszközök használatának készségének fejlesztése. / Olló, ecset, ragasztó, zsírkréta, ceruza, festék, agyag, tű, gyurma, stb../

SIKERKRITÉRIUM:

- A gyermek önállóan megtalálja és használja az ábrázoláshoz szükséges eszközöket.
- Tud különböző technikákat alkalmazni.
- Meg tudja különböztetni a színeket, formákat.
- Kreatív módon alkot, a saját elképzelése szerint.
- A megfigyelt élményeket felhasználja, és azokat egyéni módon jeleníti meg.
- Észreveszi a szépet, tudnak gyönyörködni benne.
- Megbecsüli a másik gyermek és a saját munkáját
- Az eszközöket készség szinten, rendeltetésszerűen használja.

MOZGÁS

1.) A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természete mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás). A testi mozgásos képességeit, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához.

2.) Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.

3.) Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

4.) A tornának, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben, szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán, vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Mozgás

Az óvodáskorú gyerek lételeme a mozgás. Mozgásigényének kielégítéséhez elsősorban idő és tér szükségeltetik. Az idő megteremtéséhez a jól összeállított napirend segítségünkre van. A tér biztosításához már az óvodafenntartók munkája is szükséges. A felesleges alkalmazkodás, a túlzottan magas csoportlétszámok, a tisztálkodási helyiségek szűk volta a gyermeki idegrendszert megterhelik, fárasztják. A gyermeknek szüksége van személyes térre.

CÉLUNK:

A gyermekek mozgásigényének kielégítése, a mozgás megszerettetése. Testi képességek fejlesztése játékos formában. Egészség megőrzése. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Mozgásra alkalmas tér, idő, eszköz megteremtése.
- A kötelező foglalkozás előtt a tiszta padló biztosítása, a terem állandó szellőztetése.
- A mozgáshoz szükséges öltözék bekérése a szülőktől.
- A gyermek utánzóképességére való építés, megfelelő óvónői mozgásminta.
- Rövid, pontosan megfogalmazott feladatok.
- Állandó pozitív megerősítés.
- A gyermekek mozgásfejlettségének, egészségi állapotának figyelembe vétele.
- Szükség esetén segítség nyújtása.
- A gyermek minden izomzatára kiterjedő mozgás biztosítása.

Kondicionális képességek fejlesztése:

Erő / szökdelések, távolugrás, magasugrás, fel-, leugrások, kúszás, csúszás, mászás, nyuszi-ugrás, dobások medicinlabda és kézi-szer gyakorlatok/.

Állóképesség / hosszabb, lassabb és közepes iramú futások, fogójátékok, hosszú ideig tartó kúszások, csúszások, mászások, nyuszi-ugrások /.

Gyorsaság /futások, gyors tempójú mászások, csúszások, kúszások, magasugrás, futójátékok, járások feladattal, jelre végrehajtás/.

Koordinációs képességek:

Testi tájékozódási képesség / átbújások, támaszgyakorlatok irányváltoztatással, járások, futások irányváltoztatással, célba-dobások, labdagyakorlatok/.

Mozgásészlelés / minden kézi-szer gyakorlat /.

Reakcióképesség / feladatos futójáték/.

Egyensúlyozó képesség / keskeny felületen végzett járások, futások. támaszgyakorlatok, nyuszi-ugrás, gurulás, bukfenc előre/.

Ritmusképesség / egyszerű, ciklikus mozgások, akusztikai jelre ritmustarás/.

Mozgékonyság, hajlékonyság:

- Ízületekben közepes és élénk tempójú nyújtó hatású gyakorlatok./ gimnasztikai gyakorlatok/.
- Sok kézi-szer használata.
- Várakozási idő minél kevesebb legyen.
- Lehetőség szerint a foglalkozások a szabadban történjenek.
- Foglalkozások felépítése, a tanult didaktikai módon.

SIKERKRITÉRIUMOK

- Tud utánozó mozgásokat végezni.
- Megérti, és végrehajtja a feladatokat, utasításokat.
- Szívesen és örömmel részt vesz a különböző mozgásokban.
- Erősödik, állóképessége nő és mozgástempója gyorsul.
- Különböző irányokban tud testével mozogni, feladatokat végrehajtani.
- Ügyesen bánik a kézi-szerekkel.
- A feladatos futójátékokban sikeresen szerepel.
- Tud keskeny felületen feladatokat végrehajtani.
- Képes az irányváltoztatásra, jelre, ritmustartás mellett.
- A gimnasztikai gyakorlatokat pontosan végrehajtja.

KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

1.) A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

2.) A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

3.) A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

4.) Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

CÉLUNK:

Olyan életmód, gondolkodás és viselkedésmód, szokás-, és értékrendszer átadása sokoldalú tapasztalatszerzés útján, mely megalapozza az élő és élettelen környezetünkkel való harmonikus együttélést. Törekszünk arra, hogy a környezetünkben természetes módon jelenlévő matematikai összefüggéseket felfedezzük, a gyermekekkel.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADAT:

- Tudatos, tervszerű a tevékenységek szervezése
- A szülőföld, néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, hazaszeretetre nevelés.
- A tevékenységeket, jelenségeket elsősorban természetes közegben mutatjuk be.
- Tapasztalatok, élmények útján juttassa el a gyermekeket az ismeretekhez.
- Ismertesse meg a környezeti nevelés 4 fő területét, ami a helyi sajátosságokra épül:
Külső természeti környezet: levegő, víz, talaj, növény, állat / Szentendre forrásai, Bükkös-patak, Pilisi hegység, Duna-Ipoly nemzeti Park, időjárás, napszakok, napok, hónapok, évszakok, színek, /

Külső ember alkotta környezet: tárgykultúra, műemlékvédelem, emberi kapcsolatok a városi környezetben, hulladékkezelés./ Szentendre múzeumi, Skanzen, utcák, épületek, műemlékek, család, mesterségek- foglalkozások, közlekedés,/

Belső természeti környezet: egészséges életmód szokásainak meglapozása, megfelelő napirend./ Testünk /

Belső személyes környezet: lelki élet egészsége, önértékelés, énkép./ szeretetre, egymás megbecsülésére, másság elfogadására, konfliktus helyzet békés megoldására, egészséges ítéletalkotásra nevelés, amely által fejlődik az önértékelés és az énkép/.

- **Matematikai tartalmú ismeretek:**

Névtűk térben, síkban. Hosszabb-rövidebb keskenyebb-szélesebb, ugyanolyan. Síkmértani formák, testek felismerése, megkülönböztetése a közvetlen környezetben. Szabad építés különféle elemekből, síkbeli alkotások, rész-egész viszonya, mozaikok, képkirakás. Tükörkép-játék, szimmetria. Mennyiségek létrehozása, összehasonlítása, osztályozása, több-kevesebb ugyanannyi, halmazképzés. Pár fogalma, ellentétpárok keresése, összehasonlítása. Számlálás, megszámlálás, sorszámlálás. Súly, térfogatmérés.

- Problémamegoldó gondolkodás, matematikai képességek fejlesztése.

SIKERKRITÉRIUM:

- Tudja, hogy Magyarországon, Szentendrén él, tudja, hol lakik.
- Tudja a saját, szülei, és a környezetében élők nevét.
- Ismeri a színeket.
- Ismeri az évszakokat, az azokra jellemző tulajdonságokat, napszakokat, napokat.
- Ismer néhány foglalkozást-mesterséget.
- Különbséget tud tenni a vízi, légi és szárazföldi közlekedés között.
- Alapvető gyalogos közlekedési szabályokat ismer.
- Ismeri testét, érzékszerveit, azoknak funkcióit, védelmét, ápolását.
- Matematikai tartalmú ismereteket használ, síkban és térben.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

1.) A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tanulással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás stb.).

2.) A gyermek, munka jellegű tevékenysége

- önként - azaz örömmel és szívesen - végzett aktív tevékenység;

- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége;

- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

3.) A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

CÉLUNK:

A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, jártasságok kialakítása, a gyermekek munkához való pozitív viszonyuk megalapozása és a közösségi kapcsolatok formálása.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK:

- Megfelelő, hely, idő és eszköz biztosítása
- Megismerteti a munkaeszközöket, azok használatát, s a munka hasznát.
- Az óvodapedagógus motiválja a gyerekeket pozitív ösztönzéssel.
- Jó példával járjon elő.
- Próbáljon a munkába mindenkit bevonni, ne mindig ugyanazok a gyermekek tevékenykedjenek.
- Munka fajtái:
Önkiszolgálás: testápolás, étkezés, öltözködés, környezet rendjéért végzett feladatok.
Közösségért végzett feladatok: naposi munka, felelősök munkája, alkalmi megbízások
- Munka jellegű tevékenységek: teremben, udvaron

SIKERKRITÉRIUM:

- Ismeri a munkaeszközöket és tud velük dolgozni
- Fejlettségi szintjének megfelelően elvégzi a rábízott feladatot.
- Szívesen végez a közösségért munkát, alkalmi feladatokat elvállal.
- Igényessé válik a környezete rendje, tisztasága iránt.

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

1.) Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

2.) Az óvodai tanulás elsődleges célja az attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

3.) A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

4.) A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a cselekvéses tanulás; a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás;

5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, egyéni, fejlesztő értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.”

VI.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1.) A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2.) Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

a) A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finom-motorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, **beszél**; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- **elemi ismeretekkel** rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3.) Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul **az egész gyermeki személyiség** harmonikus fejlődésének elősegítése.

4.) A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

5.) A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Iskolai életre való alkalmasság mutatói

Az általános iskolára való alkalmasság feltételei:

- a) biológiai alkalmasság,
 - ép idegrendszer
 - ép érzékszervek
 - rendezett mozgáskoordináció
 - fejlett csont- és izomrendszer
 - tartalmilag ép beszéd
- b) pszichológiai alkalmasság,
- c) kialakult feladattudat,
- d) koncentrált, megosztott figyelem,
- e) szándékos emlékezet,
- f) az analitikus-szintetikus gondolkodás elemei,
- g) szociális alkalmasság,
- h) empátikus közeledés a másik felé,
- i) közösségbe illeszkedés,
- j) szabálytudat érvényesítése,
- k) társak, felnőttek irányításának elfogadása,
- l) vezető, illetve vezetett szerepekkel való azonosulás,
- m) megbízatások elfogadása.

VII. **GYERMEKVÉDELEM**

GYERMEKVÉDELMI MUNKA AZ ÓVODÁBAN

Óvodásaink, a város különböző részeiről, különböző szociális és kulturális környezetből kerülnek óvodánkba. Legfontosabb gyermekvédelmi feladatunk a gyermekek jogairól szóló törvények betartása:

Oktatási törvény
Gyermekevédelmi törvény
Önkormányzat rendeletei

Gyermekevédelem

Az inkluzív pedagógia a pedagógustól szemlélet- és attitűdváltást, s egyben szerepváltást is feltételez.

A pedagógus igyekszik minden gyerek egyéni szükségleteit megismerni és kielégíteni.

Az átlaghoz igazodó fejlesztési stílust fel kell váltani a gyermek fejlettségéhez igazodó fejlesztési stílusnak

Az inklúzió azt jelenti, hogy a „minden gyerek más” elve érvényesül. Ez a pedagógia önmagában nem igényel semmi más változtatást, mint a szemléletváltást és a fokozott differenciálást. Az integráció az inkluzív pedagógiai gyakorlat azon része, amely a többségtől bármilyen szempontból eltérő egyének elfogadását és a többséggel történő együttélését – oktatási intézményben együttnevelését – jelenti.

Az inkluzív pedagógia az, ami valódi alapját képezi annak a fajta együttélésnek, amelyben nem kisebbségekről és nem többségekről van szó, hanem emberekről, gyerekekről. Az inkluzív pedagógiában nem feltétlenül a felzárkóztatás a cél (lehet adott esetben az is), hanem a saját szint maximumára eljutás.

A játékba integrált tanulás, a folyamatos napirend, a vegyes csoportok, a családdal való mélyebb, intenzívebb együttműködés mind a sajátos igények sajátos kielégítését segítik vagy segíthetik.

Egyénre tervezett pedagógiai gyakorlatot igényel, folyamatos visszacsatolást, nyomon követést. A játék megfigyelése segítheti a pedagógust a már említett minden szintű differenciált tervezésben, konkrét célok, feladatok, módszerek, eszközök, időkeretek, munkaformák meghatározásában.

ALAPELVEK:

- Minden esetben a gyermekek érdekeit kell képviselni, és ezt semmilyen más érdek nem előzheti meg.
- Esélyegyenlőség biztosítása. Minden megkülönböztetés nélkül kell a gyermekek részére a jogait biztosítani.
- Mindig azokat a jogokat kell alkalmazni, amelyek a gyermekekre nézve a legelőnyösebbek.

Mindezeket figyelembe véve fontos feladatunknak tekintjük az egyéni sorsokkal való törődést, kiemelten a veszélyeztetett, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életének nyomon követését.

CÉLUNK:

A segítségnyújtás és a hátrányok enyhítése lehetőségeinkhez mérten, az óvodai kereteken belül.

FELADAT:

A törvény betartása. Óvodásaink szociális és kulturális hátterének felmérése minden évben. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, folyamatos és intenzív megsegítése.

MÓDSZEREINK:

- egyéni bánásmód,
- tapintatos, körültekintő beszélgetés,
- személyes kapcsolattartás,
- segítségnyújtás,
- családlátogatás, környezettanulmány.

NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL SZEMPONTJAI:

- elhanyagoló nevelés,
- testi-lelki bántalmazás,
- kedvezőtlen szociális és kulturális háttér, egészségügyi okok,
- erkölcstelen, italozó, szenvedélybeteg életmód.

ÓVÓDAVEZETŐ FELADATA:

- törvények maximális betartása és betartatása,
- az éves munkatervhez a gyermekvédelmi terv mellékelése,
- kapcsolattartás a gyermekvédelmi intézmények vezetőivel,
- konkrét nevelési célok meghatározása az adott év gyermekvédelmi helyzete alapján.

GYERMEKVÉDELMI FELELŐS FELADATA:

- koordinálja a GYIV munkát,
- részt vesz a továbbképzéseken, megbeszéléseken,
- segíti a felderítést,
- intézkedik,
- környezettanulmányt végez,
- kapcsolatot tart a Nevelési Tanácsadóval, A Népjóléti és Gyámügyi Irodával, a Családsegítő Szolgálattal.
- gyermekvédelmi terv elkészítése.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK:

- családlátogatás,
- környezettanulmány,
- felderítés,
- prevenció,
- adatszolgáltatás,
- figyelemmel kíséri a gyermek helyzetét.
- Fokozottan ügyel a veszélyeztetett, a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre: észreveszi, kiszűri, elküldi a fejlesztő emberekhez, - akik szükség esetén továbbirányítják a megfelelő szakértőhöz. A Nevelési Tanácsadó és Szakértői vélemény ismeretében, differenciáltan foglalkozik a gyermekekkel.

VIII.

SAJÁTOS TEVÉKENYSÉGEK, EGYÉNI ARCULATOK, SZOLGÁLTATÁSOK

SAJÁTOS TEVÉKENYSÉGEK, EGYÉNI ARCULATOK

A tagóvodák egyéni arculatának megtartásáért, megőrzéséért az anyagi lehetőségek biztosításáért nagyon sokat tesznek az óvónők. Nem csak az önkormányzattól várjuk el a támogatást, hanem pályázatokon veszünk részt, alapítványokat működtetünk, vásárokat rendezünk. A „több lábon állás” a gyermekek érdekében történik.

A befolyt összegekből tudjuk minőségi munkánk lehetőségeit megtartani, bővíteni, a tárgyi eszközöket felújítani, cserélni.

SZOLGÁLTATÁSOK AZ ÓVODÁBAN

Az óvoda 2 fejlesztőpedagógusa, és logopédusa, lehetőség szerinti számban, az óvodán belül foglalkozik a rászorult gyermekekkel. Minden évben középső csoport végén felméri a gyermekek fejlődését, a lemaradásokról a szülőkkel és az óvónőkkel konzultálnak a további teendőkről.

Nevelési Tanácsadó és Logopédiai Intézet szakemberei a beszédhibás gyermekeket kiszűrik, és a szülőkkel egyeztetett időpontban foglalkoznak velük. Az egyéb problémás gyermekeket – szülői kérésre, óvónői kérésre – megvizsgálják, a további fejlesztési területekre adnak tanácsot, illetve megfelelő foglalkozást biztosítanak a gyermeknek. Az iskolaérettség felmérésében is segítenek.

Az óvodában olyan szolgáltatásokat szervezünk, melyek a gyermekek fejlődését segítik, nevelési programunkkal összeegyeztethető és a szülői igényeket is kielégíti.

A gyermekek legalapvetőbb tevékenysége a **játék**, fontos a **játékidő védelme**, ezért a logopédiai, fejlesztőpedagógiai és egyéb gyógypedagógiai ellátásokon kívül, csak az óvodazárás után van mód. /17órától, külön szerződés alapján./

A hitoktatás szülői kérésre beindulhat, ez a szolgáltatás ingyenes.

Az óvodában a törvény szerint nyitástól-zárásig csak óvodapedagógus foglalkozhat a gyermekekkel.

Az óvodában az esélyegyenlőség biztosítása érdekében fizetős szolgáltatás csak a zárás után lehetséges. Egyre több az olyan család, akik anyagi gondokkal terheltek, így a külön szolgáltatásokat nem lehet kötelezővé tenni, s azok gyermekeit, akik nem tudják ezeket megfizetni, nem lehet hátrányos helyzetbe hozni.

Azokat a tevékenységeket, amelyek az óvodai nevelés feladatainak megvalósulását segítik, /nem rendszeresen, csak alkalmanként/ és a szülők anyagi hozzájárulását esetlegesen és meghatározott kritériumok alapján /SNI, szociális háttér/ igénylik, - egyéb forrásokból is igyekszünk támogatni. / Alapítvány, pályázat, szponzorálás./

Madarászovi (pályázat és alapítványi támogatás segítségével)

- **Cél:** Közvetlen tapasztalatszerzés alapján a madarokról, az erdő, a természet, folyók, tavak, egyéb élőlényeiről speciális, különleges ismeretek nyújtása, róluk való gondoskodás megismertetése és gyakorlása, kirándulás keretén belül.

HOLD UTCAI TAGÓVODA

Természet – társadalom –ember

Cél:

- A világ megismerése, megértése.
- Környezet szeretetének kialakítása.
- Természeti, társadalmi környezet megóvása, védelme.
- Mások véleményének, érzéseinek, gondolkodásának tiszteletben tartása.
- Képes legyen a gyermek elfogadni másokat.
- Társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Élménynyújtás a természeti és társadalmi környezetből.
- Eszközök, lehetőségek biztosítása a folyamatos tevékenységhez.
- Élősarok létrehozása.
- A természetbeni tapasztalatszerzéshez a lehetőségek biztosítása.

Sikerkritérium:

- A gyermek képes rácsodálkozni a természet változásaira, szépségére
- A gyermek megismeri a közvetlen környezetét és a világot a tevékenységeken keresztül.

Testi nevelés

Cél:

- A gyerekek testi és szellemi fejlesztése.
- Egészséges testi fejlődés biztosítása.
- A gyermekek mozgás-, és játékigényének kielégítése.

Óvodapedagógusi feladatok:

- A mindennapi mozgás lehetővé tétele.
- Gimnasztikai gyakorlatok, illetve verseny-, fogójátékok és labdagyakorlatok szervezése.
- Intenzív gyaloglás, túrázás szervezése.
- Maximális lehetőségek biztosítása a spontán mozgás kielégítéséhez.
- A gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vétele.
- Szabad levegőn való tartózkodás biztosítása.
- Nyugodt, derűs légkör biztosítása.
- Önálló gyakorláshoz szükséges eszközök biztosítása.

Sikerkritérium:

- A gyermekek örömmel végzik a szervezett és szervezetlen mozgásokat.
/ Csoportszobában és szabadban egyaránt. /
- Egészséges életmód iránti igényük kialakult.

Anyanyelvi nevelés

Cél:

- A gyermekek önbizalmának fejlesztése.
- Szociális kapcsolatok kialakítása.
- Kifejezőképességek fejlesztése.
- Iskolai beilleszkedés segítése.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása.
- Beszédöröm biztosítása.
- Lehetőségek teremtése a folyamatos beszéd gyakorlására.
- Képessé tenni a gyerekeket mások meghallgatására.
- Szókincs folyamatos bővítése.
- Beszédszínvonal emelése.
- Beszédmegértés fejlesztése.
- Helyes kiejtés gyakorlása.
- Gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása.
- Beszédhibák megfelelő módszerekkel történő kijavítása.

Sikerkritérium:

- A gyermekek tudják szorongás nélkül közölni gondolataikat, gyermekekkel, felnőttekkel.
- Életkornak megfelelő kifejezőmód.

Művészeti tevékenységek

Cél:

- Egyéniség kibontakoztatása.
- Művészet ismeret, szeretete.
- Kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása.
- Esztétikai érzék fejlesztése.
- Élménybefogadás képességének fejlesztése
- Érzelmek kifejezőképességének fejlesztése.

Területek:

- Mese-vers
- Ének-zene, énekes játék
- Vizuális tevékenységek

Óvodapedagógusi feladatok:

- Eszköz, idő, hely biztosítása, ezzel is ötletet adva a gyermeki fantáziának.
- Elősegíteni a gyermek önálló elképzeléseinek megvalósítását.
- Szoros érzelmi kapcsolatok és meghitt légkör megteremtése.
- Új technikák, eszközök megismertetése. / külön foglalkozások, AGY /
- Hagyományos technikák alkalmazása, hagyományörzés / Skanzen, gyékény, csuhé.. /
- Szabad kezdeményezés biztosítása.
- Óvodapedagógus modell szerepe, mintakép.

Sikerkritérium:

- Szentendre adta lehetőségeket kihasználva, a gyermekek megismerik a várost, érzelmileg kötődnek hozzá, a különböző tevékenységeken keresztül is.
- A mindennapi tevékenységek természetessé válnak a gyermekeknek. / mese-vers, bábozás, dramatizálás../
- A közös és egyéni éneklés, énekes játék és a jelentős hagyományok, természetes és örömteli a gyermekek számára.
- A különböző technikákat jól alkalmazzák, a tevékenységekhez kapcsolódóan.
- Az óvoda dekorációja esztétikus a gyermeki munkákkal díszítve.

Matematika**Cél:**

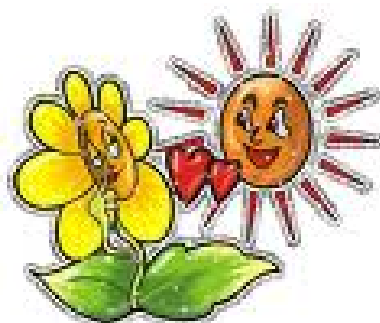
- Mennyiségi, minőségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyok felismerése.
- Matematikai ismeretek és összefüggések megértése.
- Megismerő-képességek / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, problémalátás, problémamegoldó gondolkodás, tapasztalás, megértés /.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Eszközök, tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését.
- Természetes élethelyzetek teremtése, amely lehetővé teszi a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- A gyerekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire támaszkodva kötetlen foglalkozások szervezése.
- Matematikai képességek fejlesztése játékosan, játékba építve.

Sikerkritérium:

- A gyermekek érdeklődéssel vesznek részt a játékos matematika foglalkozásokon.
- Felismerik a mennyiségi, minőségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyokat.

SZIVÁRVÁNY TAGÓVODA

Zöld ovi program

Mi teszi egyénivé a helyi nevelési programot? Hogy megjelenik az a környezet, amiben élünk, azok az adottságok melyek csak nálunk, a mi környezetünkben érvényesek és számunkra, nekünk fontosak, értékesek. **Pedagógiai programunk kiemelt feladata a környezeti nevelés és a néphagyományok ápolása**, ugyanis meggyőződésünk, hogy a gyermekkorban szerzett ilyen irányú tapasztalatok mély nyomot hagynak a gyermekben, személyiségének gyökerei ebbe a talajba kapaszkodva segíti őt sikeres, környezetét, nemzetét szerető emberré válni.

Az óvoda dolgozóinak szemlélete tükröződik, amikor több csoportszobában lehetőség nyílik a kisállattartásra, halak, teknősök gondozására. Szakkönyvvállományunkat, gyermekkönyvtárunkat folyamatosan gyarapítjuk a programunk szellemiségének megfelelően hangkazettákkal, videokazettákkal, diaképekkel.

Az óvoda szépen kialakított udvarának, tavacskájának, gyógynövényes kertjének ápolása, gondozása kiemelt feladatunk, melyből a gyermekek is koruknak, fejlettségüknek megfelelően kiveszik részüket.

Tervezésünk egyedisége, hogy a környező világ megismerése és a néphagyomány adja tanulási folyamat gerincét, melyet heti terv alapján valósítunk meg. Tehát az összes óvodai tevékenység alapját a természet körforgása, változásai, a hozzá kapcsolódó jeles napok, népszokások adják, egyre magasabb szintű tapasztalatszerzéssel. Évek óta törekvésünk, hogy a hagyományos játékszerek mellett helyet kapjanak a természetes anyagból készültek, és a természetben megtalálható elérhető anyagok / csuhé, csutka, kagyló, kavics.../. A gyermekek mozgásigényének kielégítésére az udvar számtalan lehetőséget biztosít. A testnevelés foglalkozások közül az egyik kötött, a másik valamilyen sporttevékenység, de lehet hosszabb gyalogtúra is. Előtérben vannak a népi mozgásos játékok, eszközt igénylő mozgásos játékok, ugróiskola, ugrókötelezés, kakasviadal, labdajátékok. Télen jól kihasználhatjuk a szánkózó dombot is. Az összegyűjtött természeti kincsekből alkotás közben rengeteg új ismeretet kapnak. / szövés, fonás, agyagozás, gyertyamártás, nemezelés. /A mindennapi élettel kapcsolatos munka során rendszeresen készítünk gyümölcssalátát, gyümölcslevet, gondozzuk az állatokat, papírt gyűjtünk és készítünk.

Cél:

Nevelőmunkánkkal hozzájárulni ahhoz, hogy a hagyományait és környezetét ismerő és tisztelő, azzal kiegyensúlyozott viszonyban élő, embertársait szerető felnőttekké váljanak. Olyan szokásrendszerek, viselkedésformák alakítása, amelyek meghatározzák a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést. A tapasztalás, az érzelmi kötődés erősítése a gyermeket körülvevő világhoz.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Olyan helyszínek megismertetése, megmutatása a gyermekeknek, ami lehetőséget teremt a megfigyelésekre, tapasztalatszerzésre.
- A régi népi kultúra, népi szokások megismertetése, átadása, tapasztalatszerzés biztosítása adott környezetben / Skanzen/
- Nyitott szemléletű tervezéssel válogatás a gazdag lehetőségekből, hagyományokból, ügyelve a komplexitásra, a nevelési területek kapcsolódására.
- A környezet megismerése során szerzett élmények feldolgozásakor a formai, mennyiségi jellemzők rögzítése az egyéni fejlődés figyelembevételével.
- Lehetőséget teremteni arra, hogy a gyermekek a tapasztalatokra épülő ismereteiket gyakorolhassák szabad játéktevékenységekben, aktív közreműködéssel a környezet-átalakításban.
- Olyan példát adni, amellyel védjék, óvják az élő környezetet, gondoskodjanak az életfeltételek biztosításáról, ne rongálják azt, tiszteljék az időseket, védjék a gyengébbeket.
- Állandó szakmai megújulás, a pedagógiai munkát segítő szakirodalom folyamatos tanulmányozása, alkalmazása a mindennapokban.
- Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázás az eszközök bővítéséért, környezetalakításért.

Sikerkritérium:

- A gyermekek ismerik közvetlen környezetüket, az ott lévő intézmények nevét, rendeltetését.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellemző tulajdonságaikat, az évszakhoz kapcsolódó néhány kiemelkedő népszokást, hagyományt.
- Ismerik a növény szót, annak tartalmát, néhány a növényekkel kapcsolatos munkát / szántás, szüret, aratás /
- Ismerik és megnevezik a környezetükben élő állatokat, tudják csoportosítani életmódjuk és egyéb tulajdonságaik szerint.
- Aktívan részt vesznek az óvodai és az otthoni állatgondozásban.
- Ismernek néhány jellegzetes hagyományt, jeles napot és a hozzájuk kapcsolódó szokásokat.
- Képesek az óvodapedagógus kérdéseit, megérteni, követni. Saját gondolataikat szabadon elmondani, egymást meghallgatni, egymásra figyelni.
- Zöld-ovi program folytatása

PÜSPÖKMAJOR LTP-I TAGÓVODA

Néphagyományőrzés

Cél:

- Népünk kultúrájára leginkább jellemző sajátosságokat, nemzeti kultúránk legnagyobb múltú elemeit elsősorban a magyar néphagyományban találjuk meg. Célunk, ennek a kultúrának a megismertetése, megalapozása, átörökítése kisgyermekkortól kezdve.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Az óvodai nevelés folyamatában megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzésnek a feltételeit, lehetőségeit.
- Törekszik arra, hogy a gyermekeknek minél több alkalma legyen az élményszerű megismerésre, a cselekvő alkotó részvételre, hogy az érzékelésen, észlelésen, érzelmi nevelésen keresztül közel kerüljön ehhez a kultúrához.
- Vegyen részt a hagyományőrző továbbképzéseken. A Falumúzeum múzeumpedagógusaival folyamatos kapcsolatot tartson, a népi kismesterségeket gyakorolja, a megfelelő szakirodalmat tanulmányozza.
- A népi kultúra tárgyai a csoportszobákban mértéktartóan jelenjen meg. Törekedjen a természetes anyagból készült berendezési tárgyakra, játékokra, eszközökre.
- Munkáját tervszerűség jellemezze, így az esztendő körös változásrend jeles napjait nemzedékről-nemzedékre öröklődő szokásokat építse a mindennapok tevékenységébe.

Sikerkritérium:

- A szülők szívesen választják a gyerekekkel együtt óvodánkat, mert közel érzik magukhoz az ilyen irányú tevékenységet.
- A népi játékok játszása során kialakulnak a „lányos” és „fiús” játékok, és tudják használni a játékokhoz kapcsolódó eszközöket. / pl.: csutkababa, bodzapuska /
- Népi mondókák, rigmusok visszatérnek játékaikba. Az énekes népszokásokat ismerik és örömmel éneklük, játsszák azokat, a nap bármely szakában.
- A népi kismesterségek anyagait, eszközeit rendeltetésszerűen használják, és alkotásokat hoznak létre:
 - Rongybabát
 - Népi hangszereket
 - Növényi játékokat
 - Mézeskalácsot
 - Tálakat, csupokat
 - Batikolnak, berzselnek, nemezelnek
 - Gyertyát öntenek
 - Papírt merítenek
- A néptánc alapvető elemeit megtanulják, az ehhez kapcsolódó viselkedési normákat betartják.
- A megismert időjárásjósoló, időszerű munkára vonatkozó rigmusokat, a természet törvényszerűségeit követő szokásokat, tevékenységeket bátran használják.
- A néphagyományőrző életmód állandóan visszatérő munkajellegű cselekvéseit szívesen végzik: női jellegű munkát
férfi jellegű munkát

VASVÁRI PÁL ÚTI TAGÓVODA

Sportprogram:

Mottó: „a mozgás sok mindenre orvosság, de nincs olyan gyógyszer, amely a mozgást helyettesítené.”

Cél:

- Óvodásaink egészséges, edzett, erős, teherbíró, ügyes, jó képességű, összerendezett mozgású gyermekekké válnak.
- Az óvodás gyermek mozgásigényének kielégítése, fizikumuk fejlesztése.
- A program során agyfunkcióik is jobban fejlődjenek, melyek megalapozzák a tanulás előfeltételeit.

Óvodapedagógusi feladatok:

- A tornaszoba adta lehetőségek maximális kihasználása.
- Megfelelő eszközök biztosítása. / nagy szerepet kapnak az Ayres eszközök./
- A gyermek szervezetének sokoldalú, arányos fejlesztése.
- A vázizomzat erősítése, a helyes testtartás kialakítása.
- Egészség megőrzése, prevenció.
- A rendszeres mozgáshoz való szoktatás.
- A gyermek mozgásigényének kielégítése, fizikumuk fejlesztése, erősítése.
- Mozgásprogramunk tevékenységeinek megvalósítása
 - Ficánkoló nap heti egy alkalommal
 - Mindennapos testnevelés, napi tíz perc délelőtt/délután játékos utánzó mozgások, tartásjavító gerinctorna, Edu kinesztetika /agytorna/, lúdtalp-megelőző, lábboltozat erősítő mozgásgyakorlatok elemeivel.
 - Ovi-olimpia – a gyerekek a sportprogramunkból összeállított mozgástevékenységeink alapján összemérik ügyességüket, tudásukat.
 - Logopédiai torna
 - Énekes tevékenységeken a néptánc elemeinek beépítése
- Alapfeladatokon túli mozgástevékenységek, programok szervezése:
 - Családokkal közös túra, kirándulás évente egy alkalommal
 - Városi Ovi-olimpián való részvétel

Sikerkritérium:

- A gyerekek ellenálló képessége nő a betegségekkel szemben.
- Mozdásigényük kielégítése folytán megalapozzuk a rendszeres mozgás utáni vágyat.
- A logopédiai torna által a beszédhibák csökkennek.

Óvodapedagógusi feladatok:

- A foglalkozások megszervezése./Foglalkozó személye, hely, idő, utaztatás biztosítása/.

Sikerkritérium:

- Felismerik és megneveznek sokféle állatot: madarakat, bogarakat, vízi élőlényeket.
- Tudják hol élnek, mivel táplálkoznak a megismert állatok.
- Megtanulják, hogy az emberek, hogyan gondoskodnak róluk.
- Megtanulnak a természet élővilágára vigyázni, jól érzik magukat a természetben.

BIMBÓ UTCAI TAGÓVODA

Néphagyományőrzés

Cél:

- Népünk kultúrájára leginkább jellemző sajátosságokat, nemzeti kultúránk legnagyobb múltú elemeit elsősorban a magyar néphagyományban találjuk meg. Célunk, ennek a kultúrának a megismertetése, megalapozása, átörökítése kisgyermekkortól kezdve.

Óvodapedagógusi feladatok:

- Az óvodai nevelés folyamatában megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzésnek a feltételeit, lehetőségeit.
- Törekszik arra, hogy a gyermekeknek minél több alkalma legyen az élményszerű megismerésre, a cselekvő alkotó részvételre, hogy az érzékelésen, észlelésen, érzelmi nevelésen keresztül közel kerüljön ehhez a kultúrához.
- Vegyen részt a hagyományőrző továbbképzéseken a Falumúzeum múzeumpedagógusaival folyamatos kapcsolatot tartson, a népi kismesterségeket gyakorolja, a megfelelő szakirodalmat tanulmányozza.
- A népi kultúra tárgyai a csoportszobákban mértéktartóan jelenjen meg. Törekedjen a természetes anyagból készült berendezési tárgyakra, játékokra, eszközökre.
- Munkáját tervszerűség jellemezze, így az esztendő körös változásrend jeles napjait nemzedékről-nemzedékre öröklődő szokásokat építse a mindennapok tevékenységébe.

Sikerkritérium:

- A szülők szívesen választják a gyerekekkel együtt óvodánkat, mert közel érzik magukhoz az ilyen irányú tevékenységet.
- A népi játékok játszása során kialakulnak a „lányos” és „fiús” játékok, és tudják használni a játékokhoz kapcsolódó eszközöket. / pl.: csutkababa, bodzapuska /
- Népi mondókák, rigmusok visszatérnek játékaikba. Az énekes népszokásokat ismerik és örömmel éneklük, játsszák azokat, a nap bármely szakában.
- A népi kismesterségek anyagait, eszközeit rendeltetésszerűen használják, és alkotásokat hoznak létre:
 - Rongybabát
 - Népi hangszereket
 - Növényi játékokat
 - Mézeskalácsot
 - Tálakat, csupokat
 - Batikolnak, berzselnek, nemezelnek
 - Gyertyát öntenek
 - Papírt merítenek
- A néptánc alapvető elemeit megtanulják, az ehhez kapcsolódó viselkedési normákat betartják.
- A megismert időjárásjósló, időszerű munkára vonatkozó rigmusokat, a természet törvényszerűségeit követő szokásokat, tevékenységeket bátran használják.
- A néphagyományőrző életmód állandóan visszatérő munkajellegű cselekvéseit szívesen végzik: női jellegű munkát
férfi jellegű munkát

HÉTSZÍNVRÁG TAGÓVODA – ÓVODA KÖZPONT

Epochális rendszerű tanulási folyamat

Az epochális tanulás olyan rendszer, amelyben a testnevelés kivétel minden tervezett tanulás kötetlen, mert ez az a szervezeti forma, amelyben

- a 3-7 éves korú gyermek képességei jobban aktivizálhatóak, amelyben megőrizhetik autonómiájukat.
- önkéntesen vehetnek részt.
- elkerülhető, hogy legyenek olyan gyerekek / tankötelesek/, akik az önkéntesség miatt esetleg rendszeresen nem vesznek részt a szervezett tanulási folyamatban.

Azért választható óvodában ez a tanulási rendszer, mert az elmélyülés lehetőségét biztosítja a gyerekeknek a feldolgozandó témában. A tapasztalatszerzés folyamattá válik, **az ismeretet** nem hetente egyszer-kétszer foglalkozásokra bontva, hanem **összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban kapja a gyermek, és a hosszú folyamatokban, ismétlődésekben, hosszú időtartamban szervezettebbé váló észlelést és fejlődést biztosít.**

A tanulási tevékenység epochákban történik, **a külső világ tevékeny megismerése, munka, illem epocha és matematika-tanulás epochák vannak**, kétheti váltásban általában az évszakhoz kapcsolódóan. A kiscsoportban a környezeti epocha mindig helyszíni feldolgozás, a középső és nagycsoportban 1 hét helyszíni, 1 hét termi feldolgozás.

Az óvodapedagógusok kötetlen, mikro-csoportos, egyéni fejlődésre, fejlesztésre koncentrálnak tanulási tevékenységet szerveznek, maximum 8 gyermek részvételével, négy napon keresztül, azonos témával, egyénekre szabott feladatokkal, módszerekkel, eszközökkel.

A részvétel négy napon át a gyermekek számára lehetőség, eldönthetik, melyik napon, vagy egy héten át hányszor vesznek részt a tanulási tevékenységben. A negyedik napon az óvodapedagógus tanulni hívja azokat, akik addig önként nem vettek részt, és 5-7 évesek.

Az epochákat témakörönként alakítjuk ki, hozzákapcsolva lehetőség szerint, komplexen a zenei nevelést, a mese, vers anyagokat, ábrázoló technikát, testnevelést.

A témakörök anyagát hetekre bontjuk úgy, hogy feldolgozásuk kövesse a tapasztalatszerzés és a világlátás általános elveit.

Környezetvédelmi feladatok:

- Védjük, ápoljuk a növényeket.
- Ne tépjék le a virágokat, gyönyörködjenek bennük.
- Óvják, védjük, figyeljük meg a bogarakat, állatokat.

Évszakhoz kapcsolódó munkák:

- Virágmaggyűjtés, fűgondozás
- Levélszűrés, gyűjtés folyamatosan.
- Játszóterület növényzetének gondozása, megóvása.

Illem:

- Köszönés.
- Bemutatkozás.
- Az utcán halkán beszélgetünk.
- A járda egyik szélén megyünk.
- Ismerősöknek köszönünk.
- Ha kapunk valamit megköszönjük.
- Nem elveszük, hanem elkérjük azt, amire szükségünk van.

Cél:

- Az epochális tanítás lehetővé teszi, hogy a gyerekek érdeklődése tartósan egy területre koncentrálódjon, s e területen belül a legkülönbözőbb oldalról, sokfajta eszközzel, módszerrel közelítjük meg az anyagot.
- Az ismereteket összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban kapja a gyermek, és a hosszú folyamatokban, ismétlődésekben, hosszú időtartamokban szervezettebbé váló észlelést és fejlődést biztosít.

Óvodapedagógusi feladatok:

- A környezeti és a matematika epocha megtartásához szükséges hely, idő, eszköz megteremtés., meglétének biztosítása.
- Folyamatos gyakorlás feltételeinek megteremtése, a témakör feldolgozása mindig az egészből indul ki, majd a részek egymásra építésével az egészhez tér vissza.
- A témakörök feldolgozásának mélységének meghatározása, melyet mindig az epochális tanulásban résztvevő gyermek egyénenkénti fejlettsége határozza meg.
- A gyermekek önkéntességére építve, a folyamatos, egymásra épülő, fokozatosan gazdagodó, koncentrikusan bővülő tapasztalatszerzés eredményeként lépésről-lépésre felfedeztetni az oksági viszonyokat, összefüggéseket, képessé tenni a gyermekeket az azonosságok, különbözőségek meglátására, általánosításra, konkretizálásra és az adott, vagy választott szempont szerinti osztályozásra.
- Időtartam kellő megválasztása, a gyermekek érdeklődésétől függően.

Sikerkritérium:

- Az epochális tanulási folyamatban megsokasodik a beszédhelyzetek száma, fokozódik a gyermekek beszédkedve, mert van idő és lehetőség mindenkinek meghallgatni.
- A tanulási idő nem behatárolt, a gyermekek érdeklődésétől függ.
- A játékok, játékos feladatok vonzóvá teszik a tanulást a gyermekek számára, önként, belső motiváció hatására vesznek részt a tanulási folyamatban.
- Az elkezdett feladatot mindig befejezik.
- A gyermek kíváncsisága nő, érdeklődése megtartott, tudásvágya fokozódik, erőfeszítését, kitartását a siker élménye újra és újra próbálkozásra ösztönzi.
- A tevékenység, a játék öröme az öntevékeny részvétel a tanulásban, a tudás szülte sikerélmény pozitívan befolyásolja a gyermek viszonyát a tanuláshoz.

A gyermekek az óvodapedagógus által tervezett, elkészített szabályjátékokon, játékfeladatokon keresztül ismerkednek e matematikával, dolgozzák fel a környezetről szerzett tapasztalatokat, ismereteket. Egyértelműen elkülönítjük a játékidőben játszott és a tanulási folyamatban felhasznált játékot.

IZBÉGI TAGÓVODA

Környezet megismerésére nevelés

Cél:

- A természet megismertetése, megszerettetése és ezen keresztül a környezet védelmére nevelés.
- A gyerekek természeti ismereteinek bővítése, a környezetünk növény és állatvilágának bemutatása.
- Hagyományok őrzése
- A környezetvédő életmód megalapozása

Óvodapedagógusi feladatok:

- Gyerekek közvetlen tevékeny bevonása a környezetvédő munkába, néhány védett növény és madár megismertetése. A természetben a helyes viselkedésmódok elsajátítása.
- A természetsarok kialakításával, mindennapi gondozásával a gyerekek felelősségtudatának fejlesztése.
- Az állatok és növények életének megfigyeltetésével, azok tulajdonságainak megismertetése.
- Versek, elbeszélések előadása a természetről, állatokról. Séták, kirándulások szervezése az óvoda közelében és a távolabbi tájakra / Bükkös-patak, Fővárosi Állatkert, Mogyoróhegy/
- A népi kultúra és a műalkotások megismertetése / Skanzen, Kovács Margit Múzeum /
- Folyamatos és alkalmankénti lehetőségek biztosítása, amikor a gyermekek tevékeny részesei lehetnek környezetük alakításának.
- A csoportszobákban természetsarok létesítése, termések gyűjtés.
- Akváriumok telepítése, halak gondozása.
- Gyógynövény és sziklakert építése, gazdagítása folyamatosan. A gyógynövények hasznának felismertetése.
- A fákra madáretetők telepítése, télen a madarak etetése és folyamatos megfigyelésük. Az állatok természetes körülmények közötti megfigyeltetése a családi házaknál. Hagyományok ápolása, amelyek hangsúlyozzák a környezetvédelem fontosságát: Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Madarak és fák napja stb. Az örökbe fogadott Szerb–kereszt gondozása.

Sikerkritérium:

- A gyermekek kedvelik a korosztályuknak megfelelő természetről szóló verseket, elbeszéléseket.
- Ismerik közvetlen környezetük növényeit, állatvilágát.
- Szeretnek kirándulni, elsajátítják a helyes viselkedést a természetes és épített környezetben. Gondozzák külső, belső környezetüket.
- Etetik a halakat, madarakat, gondozzák a növényeket.
- Természetes anyagokat, terméseket használnak kézműves tevékenységükhöz.

Az egészséges életmódra nevelés

Cél:

- Egészséges, testileg, lelkileg érett gyerekek nevelése, akiknek belső késztetésévé válik az egészséges életmód.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése.
- A testi képességek és a mozgás fejlesztése.
- Egészségmegőrző szokások megalapozása
- Ha szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi nevelési feladatok ellátása.

Óvodapedagógusi feladatok:

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása.
- Kirándulások, séták szervezése
- Az időjárástól függően minél több foglalkozás szabad levegőn tartása.
- Természetes anyagú játékok beszerzése, az udvar folyamatos fejlesztése, ahol a gyerekek megtalálják a mozgásigényüknek megfelelő játékokat. / KRESZ-park. mászóházak, hinták, /
- Esztétikus, környezetbarát csoportszobák kialakítása sok zöld növényvel, természetes alapanyagú bútorok, berendezési tárgyak felhasználásával.
- Zöldség, gyümölcs-napok szervezése.
- A problémákkal küszködő gyermekek fejlesztő pedagógushoz, vagy más szakemberhez irányítása.

Sikerkritérium:

- Szeretnek mozogni szabad levegőn.
- Fejlődik mozgáskoordinációjuk.
- Jól érzik magukat a csoportszobában.
- Szeretik a zöldségeket, gyümölcsöket.
- Szakember segítségével fejlődnek készségeik.

IX.
AZ ÓVODA ESZKÖZNORMÁJA:

HELYISÉGEK:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
csoporszoba	gyermekcsoportonként 1	
tornaszoba	óvodánként 1	
logopédiai szoba,		
egyéni fejlesztő szoba	óvodánként 1	
játszóudvar	óvodánként 1	
óvodavezetői iroda	óvodánként 1	
óvodavezető-helyettesi iroda	óvodánként 1	
gazdasági vezetői iroda	óvodánként 1	
nevelőtestületi szoba	óvodánként 1	
orvosi szoba	óvodánként 1	
gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1	
gyermekmosdó, WC	gyermekcsoportonként 1	
felnőtt öltöző	épületenként 1	
elkülönítő szoba	óvodánként 1	
melegítőkonyha	óvodánként 1	
tálaló-mosogató, ezen belül	óvodánként 1	
felnőtt étkező	óvodánként 1	
felnőtt mosdó	épületenként 1	
felnőtt WC	épületenként 1	
mosléktároló	óvodánként 1	
egyéb raktár	óvodánként 1	
éléskamra	óvodánként 1	
szertár	óvodánként 1	
ÓVODAVEZETŐI IRODA:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
íróasztal és szék	1 -1	
tárgyalóasztal	1	
szék	2	
telefon	1	
könyvszekrény	1	
iratszekrény	1	
JÁTSZÓUDVAR:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
kerti asztal	csoportonként 1	
kerti pad	csoportonként 2	
babaház	csoportonként 1	
udvari homokozó	csoportonként 1	
takaróháló	homokozókra 1	

CSOPORTSZOBA:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
óvodai fektető	gyermekenként 1	
gyermekszék	gyermekenként 1	
gyermekasztal	gyermeklétszám	
	figyelembevételével	
fényvédő függöny	ablakonként	
szőnyeg	csoportonként a padló	
	egyötödére	
játéktartó szekrény, polc	csoportonként 2	
fektető, tároló	gyermekágyak tárolásához	
élősarok állvány	csoportonként 1	
hőmérő	csoportonként 1	
óvodapedagógus asztal	csoportonként 1	
felnőtt szék	csoportonként 2	
eszköz előkészítő asztal	csoportonként 1	
textiltároló szekrény	csoportonként 1	
edény és evőeszköz tároló	csoportonként 1	
szeméttároló / fedett/	csoportonként 1	
TORNASZOBA:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
tornapad	2	
tornaszőnyeg	1	
bordásfal	2	
óvodai többfunkciós		
mászó-készlet	1	
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	
LOGOPÉDIAI FOGLALKOZTATÓ, EGYÉNI FEJLESZTŐ SZOBA:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
tükör	1	
asztal	1	
szék	2	
szőnyeg	1	
GYERMEKMOSDÓ, WC:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
törülközőtartó	gyermekenként 1	
falitükör	mosdókagylónként 1	
hőmérő	helyiségenként 1	
Fogmosó-pohártartó	gyermekenként 1	

GYERMEKÖLTÖZŐ:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
öltözőrekesz, ruhatároló	gyermekenként 1	
öltözőpad	gyermekenként 1	
ÓVODAVEZETŐ-HELYETTESI GAZDASÁGI VEZETŐI IRODA	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
asztal	felnőtt létszám szerint	
szék	felnőtt létszám szerint	
iratszekrény	2	
lemezszekrény	1	
írógépasztal és szék	1 – 1	
számítógépasztal és szék	1 – 1	
írógép	1	
telefon	1	
fax	1	
számítógép, nyomtató	1 – 1	
NEVELŐTESTÜLETI SZOBA	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
fiókos asztal	pedagógusonként 1	
szék	pedagógusonként 1	
könyvtári dokumentum	500	
könyvszekrény	2	
tükör	1	
mosdókagyló	1	
TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
fésű, fogkefe, fogmosó-pohár	felnőtt, gyerek 1 -1	
ruhakefe, körömkefe,	mosdónként 1 – 1	
szappantartó	mosdónként 1 – 1	
fésűtartó	csoportonként 1	
törülköző	felnőtt, gyerek 3 -3	
abrosz	asztalonként 3	
takaró	gyermekenként 1	
ágyneműhuzat,	gyermekenként 3 -3	
lepedő	gyermekenként 3 -3	

FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
szennyos ruhatároló	óvodánként 1	
mosott ruhatároló	óvodánként 1	
mosógép	óvodánként 1	
centrifuga	óvodánként 1	
vasaló	óvodánként 1	
vasalóállvány	óvodánként 1	
szárítóállvány	óvodánként 1	
takarítóeszközök	óvodánként 1	
kerti munkaeszközök	óvodánként 1	
szerszámok	óvodánként 1	
hűtőgép	óvodánként 1	
porszívó	óvodánként 1	
NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
különféle játékformák		
eszközei	a gyermekek 30%-ának	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő játékok	a gyermeklétszám figyelembevételével	
ének-zene eszközei	a gyermeklétszám figyelembevételével	
anyanyelvi fejlesztéshez	a gyermekek 30%-ának	
értelmi képességek fejlesztéséhez	a gyermekek 30%-ának	
ábrázoló tevékenységhez (állandó feltöltés szükséges)	a gyermeklétszám figyelembevételével	
környezet megismeréséhez szükséges eszközök	a gyermeklétszám figyelembevételével	
munkajellegű tevékenységek (folyamatos pótlás)	a gyermekek 30%-ának	
videó	óvodánként 1	
televízió	óvodánként 1	
magnetofon	3 csoportonként 1	
diavetítő	óvodánként 1	
vetítővászon	óvodánként 1	
hangszer pedagógusoknak	óvodánként 1	
hangszer gyermekeknek	a gyermekek 30%-ának	

EGÉSZSÉG ÉS MUNKA- VÉDELMI ESZKÖZÖK:	ELŐÍRT:	PÓTLANDÓ:
ételminta vételhez készlet	óvodánként 1	
mentőláda	óvodánként 1	
gyógyszerszekrény (zárható)	óvodánként 1	
munkaruha	a Munka Törvénykönyve a Kjt.1993.XXXIII.tv. És az óvoda közalkalmazotti szabályzata alapján	
védőruha	az 1993.CXIII.tv. és az óvoda munkavédelmi szabályzata szerint	
tűzoltó készülék	az érvényes tűzvédelmi szabályzata szerint	

- Tornaterem: minden tagóvodában megoldott, vagy saját tornateremben, vagy megállapodás alapján használt, illetve bérelt tornaterem.
- Nevelőtestületi szobával 3 óvoda nem rendelkezik, ők az értekezleteket a csoportszobában tartják.
- Felnőtt étkezővel egy óvoda sem rendelkezik, mindenhol a gyermekekkel együtt étkeznek a gyermekek, melynek előnye, hogy a helyes étkezési szokásokat a gyermekek közvetlenül tudják tapasztalni.
- Külön mosléktárolóval sem rendelkezik egyik óvoda sem, de a moslék kulturált tárolása zárt edényben történik, ameddig azt (még aznap) el nem szállítják.
- Szertár 3 óvodában nincs, de nagy szertárszekrények pótolják ennek a hiányát.

A tisztálkodási és egyéb felszerelések, valamint a nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök állandó feltöltése, pótlása szükséges.

X.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A helyi nevelési program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján visszavonásig érvényes.

A helyi nevelési program felülvizsgálata:

A felülvizsgálat 5 évenként történik.

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- Törvényi változás
- Fenntartói feladatváltozás
- Minőségi munka eredményeiből adódó változás
- A nevelőtestület 50+1%-a igényli a program változtatását.

A helyi nevelési program nyilvánosságra hozatala:

Minden tagóvodában a vezetői szobában van elhelyezve, interneten a honlapon megtalálható.
www.szentendreiovi.hu

Szentendre, 2010. május. 31.

.....
Szántosi Judit
intézményvezető

.....
közalkalmazotti képviselő

XI.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Véleményezte:

/Szakértő/

dátum:.....

aláírás:.....

Egyetértését nyilvánította:

/ Szülők Közössége/

A Nevelési Programot megismertük, véleményeztük, és azt elfogadtuk

.....
Szülői Közösség Elnöke

Szentendre, 2010. május 31.

Elfogadta:

/ Nevelőtestület/

melléklet jegyzőkönyv

dátum:.....

aláírás:.....

Hold utcai Tagóvoda

aláírás:.....

Szivárvány Tagóvoda

aláírás:.....

Püspökmajor ltp-i Tagóvoda

aláírás:.....

Vasvári Pál úti Tagóvoda

aláírás:.....

Bimbó utcai Tagóvoda

aláírás:.....

Hétszínvirág Tagóvoda

aláírás:.....

Izbégi Tagóvoda

Jóváhagyta:

/ Szentendre Város Képviselő Testülete/

dátum:.....

aláírás:.....